

Hind 10 senti.

MÜUGIL NELJAPÄEVITI

Õpilasteleht

Tänast lehte 20 lehekülge

Toimetus ja tallus:

TARTUS, Promenadi 2. Ö/k. „Kooli-
vara“, telef. 8-29.

Tallinna abitalitus:

V. Roosikrantsi 3. K. k-ü. „Töökool“.

Posti jooksev arve nr. 2188.

Tellimiste ja kuulutuste tariifid vii
masel leheküljel.

NR. 9/10

19. DETSEMBER 1934

III AASTAK.

Hilda Tõnnov

Jõululumi.

Hallid pilved nagu linnud sünged
jäänud taeva külge rippuma.

Mõtlik, murekortsus väsind palged,
tukub tardumuses emakene-maa.

Sulges südame ta hoogse tukse
sügisööde hall ja kare kahl.

Avas vara neile oma ihu ukse,
tardund nüüd ta vere hõõguv mahl.

Hardas palveluses, taeva tõstet käsil
keset tardund loodust üksik määnd.

Palveid pilvi poole saatmast ta ei väsi
ega igatsemast talve pehmet lund.

Juba helisevad kõikjal jõulukellad,
vaibub argipäeva rühk ja ründ.

Kuhu jäävad lumehelbed hellad?

Kuhu jõululume hilju hõljuv lend?

Kas nii saabuvadki meile pühad kallid?

Silmi peegelduma lööb kas jõuluküünla helk?

Jaksame kas matta argipäeva mured hallid?

Puhkebki kas armastuse tulinelk?

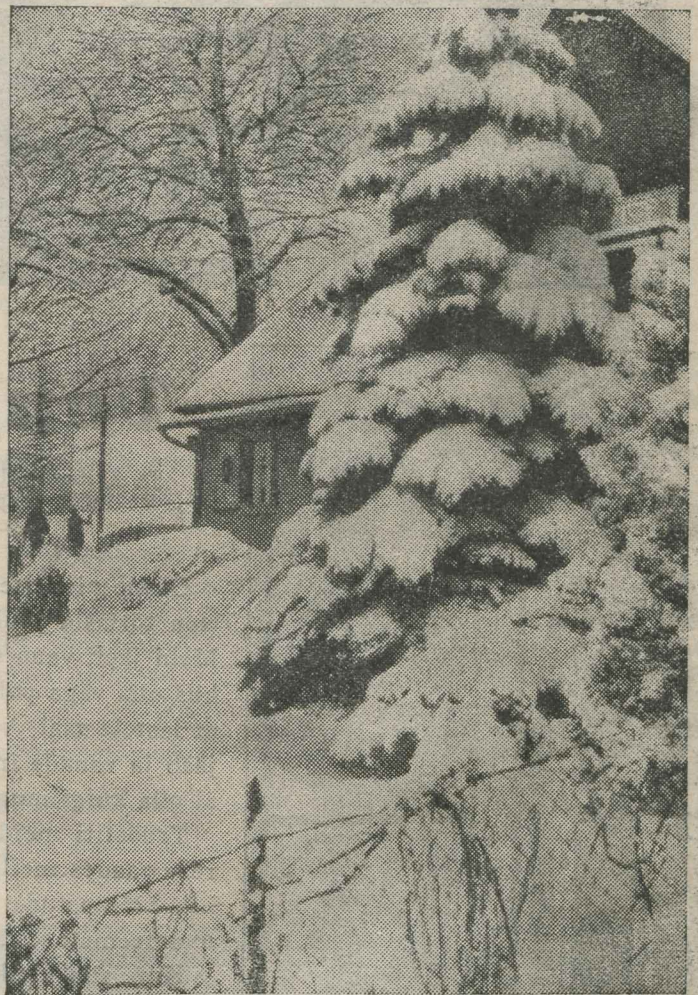
Saabuks ometi kord jõululumevilla
tasahilju tantsiskelev lend!

Mataks valge rahuvaiba alla

kõik, mis igatsedes ootab rahu — und!

Kuid säääl paotabki ju oma süle
tinahall ja sünge pilvelind.

Tardund ema-maa ja palveis männi üle
langeb hilju-hilju pehmet jõululund.

TALVEMUINASJUTT.

JÕULULAPSE SÜND.

Rõõmsaid ja meeldivaid jõulupühi lugejaile,
kaastöölistele ja ärisõpradele soovib

„ÕPILASLEHT“

Rohkem valgust!

Jõulukellade helin läbibistab maailma. Tuhandeis kodudes säravad küünlad, helendavad laste kollajuukselised pääd. Keset tuba levitab oma oksa kuusk — jõulude õilsam sümbol.

Jah, jõuluõhtu on täna, seda räägib iga suu. Noor kui vana võtab kätte jõuluevangeeliumi ja loeb, loeb seda, mis sündis kord kahe-tuhanda aasta eest Juudamaal Petlemma linnas. „Ja ingel ütles neile: Ärge kartke! sest vaata, ma kuulu-

(Järg lk. 3.)

MAAILMA VANIMAD KLAAS-
MAALID

on Augsburgi doomkiriku kaks värvi-
list akent, mis ligi 900 a. vanad. Pilt
pah. pool kujutab kuningas Taave-
tit ja par. pool prohvet Danieli.

Vanaema inglilaul.

Ja äkitselt oli inglisa taeva sõ-
javäe hulk, need kiitsid Jumalat...

Luuka 2. 13.

Olime pisikesed poisid. Isa ja
ema tõttasid jõuluõhtul kirikusse.
Meid jäeti vanaemaga koju. Kiri-
kus olla väga palju rahvast, nõnda
et lastele sääl väga vähe ruumi
jääb ja vanade inimeste seljataga
ei olla kuigi mugav.

Trööstiti meid sellega, et suu-
reks saades meilgi võimalusi ava-
neb rõõmustuda jõuluõhtusest ju-
malateenistusest.

Kui siis kirikukellad helisema
hakkasid, võttis vanaema kummu-
tult oma suure raamatu, seadis pril-
lid hoolikalt silmi ette ja hakkas
lugema. Ta luges suure hardumu-
sega seda paika piiblist, kus oli
kirjutatud see imeline lugu Jee-
suse sündimisest jõuluõöl Petlem-
ma laudakeses.

Kuulatasime päris tähelepaneli-
kult kuni vanaema oli lõpetanud.
Siis võttis ta prilli oma värisevate
sõrmede vahele ja kuivatas puhta,
valge taskurätikuga nägematult
pösele valgunud pisara.

Hetke vaikus vanaema, vaadates
läbi akna lumisele, kuuvalges sä-
ravale õuele.

Nii oli vanaema ikka tore vaa-
data, kui ta sääl istus ja pühali-
kult pääd noogutas.

Ühel seesugusel jõuluõhtusel
hardustunnil küsis noorim meist
oma süütu lapsesuuga: „Aga miks
nüüd enam inglid ei laula nii ime-
ilusasti nagu sääl Petlemma väl-
jal?“

Siis vaikus vanaema veel õige
tüki aega enne kui ta päris rahu-
likult senisel pühalikul hääl-
le sõandas vastata: „Nad laulavad
nüüdki, laulavad sama ilusasti na-
gu kord, ainult inimesed ei taha
neid kuulata ja neil ei ole aegagi
seks.“

„Vanaema, kas sina oled kuul-
nud inglite laulu?“ pärisime koo-
ris talt. —

„Muidugi olen kuulnud,“ oli
tema pidulik vastus.

Tahaks kuulda inglite laulu,
seda imeilusat taevalikku rõõmu-
hõiskamist säält esimeselt jõulu-
õölt — see oli vististi meie kolme
salajane südamesoov pääle seesu-
guse jutuajamise.

Mäletan, kuis siis rüsinal tõtta-
sime õue, kui kirikukellad taas he-
lisema hakkasid, kuulutades õhtu-
teenistuse lõppemist. Sääl kostis

läbi talveõhtu vaikuse järsku jõululaulu tuttavaid helinaid meie õuele.

Noorim meist rõõmsalt hõikas: „Inglid laulavad!“ Naeratasime vaid tookord — teadsime eelmise aasta kogemustest juba, et see oli pasunakoor kiriku tornis...

Palju olen ma mõelnud sellele, ka siis kui juba suureks poisiks sain, kuis võis mu vanaema kuulnud olla inglilaulu.

Siis tuli elu oma teetolmu ja valuga ja kattis igatsusegi kuulda seda, millest vanaema kord vaigestus.

Nüüd on noist õnnelikust päevist palju rõõmu- ja valupisaraid ajamerre voolanud. Vanaemake-negi on Maarjamaa mulda magama läinud. Aga sellest mälestusrikkast õhtust on see salajane lapse-soov jäänud: kuulata inglite laulu.

Ma olen paljude vanade ja noorte inimestega selle asja pärast ka mõtteid vahetanud. Ja ennäe imet, ka enamasti neil on sama kaunis soov kusagil südame sopis. Olen ka neid kohanud, kes ütlevad: nad olla samuti nagu vanaemagi seda juba kuulnud. Imestasid siis igakord, et nende palgeid õnnelik naeratus kattis.

Siis palusin kord Jumalat sellepärast, tahtsin ise ju kuulata seda, mis teisi nii õnnelikuks tegi. Sellest ajast hakkasin jõuluõhtuil vaikima.

Noil vaikseil tundidel tuli min-

(Algus lk. 1.)

tan teile suurt rõõmu, mis kõige rahvale peab saama. Sest teile on täna Taaveti linnas sündinud Õnnistegija, kes on Issand Kristus.“

Täna on meie tuba täis jõuluvalgust. See on küünalde jumalik helk, mis levitab soojust kõigisse südameisse, see on armastuse valgus, mis jahutab kalke südameid, ja see on valgus, millele ei jää külmaks ükski inimene jõuluõhtul.

Tulgu ka meie südamesse rohkem jõuluvalgust, elustugu meie hing ja keha, saagu uueks vaim jõulude läbi. Ärge tehke oma südant kõvaks, avage ta kõigele hää-

gi imeline kosutav rahu südamesse. Nii valgeks muutus minu sees ja mu ümber. Ka päris pime tuba paistis säravana. Siis oli küll kuulda nagu oleksid kusagilt kaugelt, kaugelt kostnud inglilaulu imeviisid.

Jutustasin seda kord oma ustavale sõbrale — ta ütles: see olla ikka nõnda kui inimene Õnnistegija ligiolemist tunneb.

Vahest oli see ka minu vanaema inglilaul. *Harry Haamer.*

Jõuluõöl.

Tasa lumihelvet villa liugleb alla.

Kõik vaik: on pöösas ja puu...

Tumm valvur kui üleval kuu.

Taevas sätendab tähtede helm, pühalik-vaikuses ilm:

mets, nõmm ja valendav aas.

Jõulurahu nüüd heljumas.

Kaugelt kajavad kirikukellad, vaiksed ja hellad.

Sütib südames soojusehelk.

Jõululapsel silmis särane pilk.

Sest jõuluõöl armastus ilmas elab,

See rahu ja rõõmu südame valab.

Sel õöl ju sündis Jeesus Krist, kes õpetas armastama ligemist.

On nüüdki neid maailmas palju veel, kes kõnnivad üksinda mureteel.

On jõuluõöl õnnelik inime see,

kes kuivatand kurbadel silmavee.

E. H—n.

le ja üleval, laske pühalikku küünlasära langeda noorde hinge.

POISIKE ÜHEPÄEVAPIISKOPIKS.

Berdenis, Inglismaal, on järgmine sajandite vanune komme. Jõululapäeval valitakse üks poisikestest selle provintsi piiskopiks ja viiakse pidurongis kirikusse, kus ta 24 tunniks tehakse kõrgeks vaimulikuks ametikandjaks. Tänavu langes valik ühele 8-aastasele poisile, keda näeme pildil pidurongi eesotsas.

Teadke, et jõulud on valguse pühad. Seepärast — rohkem valgust!

E. A. Ojanurme.

JEEUSUSE SÜNDIMISKIRIK PETLEMMAS karjaste koopa kohal, kus seisis kord Jeesuslapse sõim.

Kuusk

Gustav Põldmanni teosest „Kodumets”.

Kuusk oli kodumetsa kaunim okaspuu. Teda peeti armsamaks ja kallimaks kui ühtegi teist puud. Toatagune mets oligi meil kuusemets ehk kuusik, suur tume ja tuultes mühav ning alati haljas nii suvel kui talvel. Selle metsa kohal sinas kodutaevas ja kuldne päike valas sellele oma kiiri. Ta oli täis salapärasust, rahu ja vabadust, kuid ka võitlust. Temast hoovas välja kosutav vaigurikas õhk, mis tervendas rinda ja rõõmustas meelt.

Kuused olid siin valitsevad puud ega andnud võimalust enam teistele kasvamiseks, ainult üksikud õige varjusallivad taimed kasvasid vana, hõredaksjäänud kuusiku all, nagu sõnajalg, leseleht, jänese-kapsas, sammal, palukas... Pärilise kehvi oli aga taime-dest tihe kuusikualune, säääl oli ka kõige heledama suvepäevaga hämarik, siia ei pääsenud naljalt päikesekiired. Tsilk-tsolk-linnuke laulis siin kuuskede ladvus, krabistas orav ja toksis rähn kuivanud puutüve kallal.

Võrreldes kuuske kodumetsas kasvavate mändidega, oli ta palju nõudlikum mullapinna suhtes. Kuna mänd leppis veel liivikutega tagametsa rajamaal, ei kasvanud kuusk säääl enam hästi. Jäi kangu ja viletsaks. Eriti nõudis kuusk maapinna värskust ja õhutamust. Ja kui seda oli, siis kasvas ta mehine ja uljas, kodumetsa uhkus ja ilu. Vesisel maal jäi ta aga kiratsema, samuti säääl, kus kevadeti ning sügiseti ujutas vesi üle, nagu seda oli Salumetsa jõeäärne metsasopp. Siin ei tulnud kuuse kasvamisest midagi välja, puu jäi kiratsema ning haiglaseks.

Ja kuival kergel liivikul, säääl, kus mänd oli veel

uhke ja latva taeva poole sirutav, ei suutnud kuuse kasv enam midagi pakkuda, olgugi et ta sagedasti sinna ära eksis oma kasvamahakkamisega.

Kodumetsa liivakal-savimaal ja ka huumuserikkal maal, oli kuuse kasv uhke ning mehine, säääl kasvas mühav laas, otse mu kodu ligidal ja ulatus kaugele põhjapoole, kust läbi viis tee lähemasse raudteejaama. Tore oli selle kuusiku poolhämarduses ümber hiilida, end kujutada indiaanlasena kuski põlises tundmatus metsas, piiratud vaenlastest. Palju mänge mängiti siin sõpradega, palju rõõmu ja kurbustki elati siin üle. Kõrgele kuuskede otsa roniti, sagedasti veriseks kriimustatud kätel ja lõhki rebitud riitel, ja vaadati kõrgemate kuuskede otsast laia maailma, kuhu nii väga igatses lapse süda.

See kuusik kaitses mu kodu ja kõike, mis säääl sees, külmade põhjatuulte vastu, ta oli kaitsevalliks, mehi-seks. Koduõuele ei pääsnud külmad tuuled ega tuisud kuhjama lund. Kuused varjasid meid.

Ka Tikamäe kivipinnale ulatus kodumets, ka siin kasvasid kuused, kui aga juured sambla all värsked hoidusid, leides sääält jooki ja toitu.

Millest see?

Kuuskedel on ju omane madal juurekasv, mis vaid päälmisses mullakihi laieneb, ilma eriliselt sügavasse tungimata. Nagu käsi sirutab ta end siin laiali, põimib kivide ümber kiindumuse ja visadusega ega lase sääält lahti, õhukeses mullakihi võib ta nüüd kindlasti seista ja kasvada.

Kui raiuti maha osa mu kodukuusikust, suuri jämedaid ja sihvakaid kuuski, uue eluhoone palkideks, jäi järele raiestik üksikute noorte alametsa kuuskedega. Nad olid kui lapsed, kes kasvanud vanemate hellituse all ja jäänud nüüd üksi — nõrgemad neist surid varsti, sest nende juured asusid ju päälmisses

Kui jõulud tulid...

On jõululapäev. Lõppenud kõik argipäeva tööd. Kodused talitavad vaikselt tõtates ja rutates. Rõõmus olek, rahulik tunne igäihel rinnus, teades, et jõulud on ukse ees.

Me, lapsed, aitame vanemaid töödes, et võiks kõikjal heliseda: „Nüüd on juba jõulud!”

On saunas käidud, kuumad saiad ahjust võetud, õlu isuäratavalt käärimas. Mis siis muud kui lähme metsa jõulukuuske tooma!

Isa rakendab hobuse ree ette ja lapsed sõidavad isaga rõõmust luksudes ja häälitsedes. On ju kõigil põhjust metsa kippuda ja rõõmus olla!

Ilm on jumalikult ilus ja vaikne, nii kui jõululilm kunagi. Päike loojeneb, taevas on tema viimastest kiirtest punane. Eelmisel päeval sadas tihedat lund, kuused on sellega üleni uhkelt kaetud, nagu valgesse loori mähitud.

Üksteise kõrval seisavad metsapuud, mõteldes tänase kalli jõuluõhtu pääle. Muidugi mõlguvad neil

meeles mõtted, missugune neist täna jõulupuuks valitakse. Kellele langeb osaks see au ja hiilgav sära kütinlatules.

Sõidame edasi, kuuskede alt läbi, kust vaevalt märgatav tee lookleb kerges lumes. Tagasi vaadates kuuskede poole peame imestama, kuidas tummalt seisavad metsahiiglasid talveilus.

Mets läheb harvemaks, vahelduvad kased, kuused ja lepad. Kased ja teised lehtpuud seisavad oksad norus, nagu kurvastaksid suve järele.

Nende oksad on kaetud hõreda lumega, mis päikese loojaminekul imeilusalt säravad, kui hõbe ja kuld. Hüppame reelt maha jõulukuuske otsima.

Oh, mis lõbus on metsas joosta, läbi jõululume! Leiame mitu ilusat kuuske, mis kasemetsa all nii kui jõulupuuks kasvanud.

Koputame kuuse pihta. Padinal langeb oksilt pehmet lund. Nüüd võime otsustada, kas ta kõlbab jõulupuuks, või mitte.

On kena kuusk, mille isa leidis. Arvan naljatas: „Peame metsas jõuluõhtu, ilma kuuske maha

huumuse ja samblakihis, kust päike nüüd põletas niiskuse. Tugevamad kasvasid aga uueks metsaks.

Pea kohe tähendama, et kuusk väga ohtrat päikese kõrvetamist ja soojendamist ei armastagi. On varjusallija ja puu. Nagu väliselt külm, kuid sooja südamega inimene, igatseb ta siiski soojust ja annab seda ka teistele. Nooruses kasvab ta meelsamini teiste puude all. See varjusallivus võimaldabki kuusel kauemat aega oma noorusaastaist teiste puude all ja keskel elutseda, ilma, et hukkumist karta oleks. Ja need on ilusad kuused! Segamini kaskede, haabade ja mändidega ning nende alt võib leida sügisel kuuseeni (riisikaid) ja kevadel siniseid lilli.

Sagedasti paistis mulle, nagu oleks kuusk pugenud teiste kodumetsa puuliikide alla varju, kus ta ootas kannatlikult, kuni tuleb aeg, kus ka temal avaneb võimalus paremaks eluks, päikese poole sirgumiseks. Kõige enam seltsis ta, nagu juba mainisin, männi, kase ja haavaga. Aga kui maapind oli soodus kuusele kasvamiseks, tõrjus ta viimaks teised puuliigid enese ümbert välja ja jäi ise viimaks kasvukoha peremeheks. Ta kui varjusallija, ei annud nüüd enam oma tiheda seisu ja sügava varju tõttu isegi oma järeltulevale põlvele võimalust elutsemiseks. Nende võrad ulatusid üksteisega igalpool kokku ja puudealune oli päris pime: maapinnal olid ainult kuuseokkad, millest sipelgad ehitasid siia endile suured kõrged pesad, lossid ja linnad.

Noored kuused said kasvama hakata nüüd ainult sääil, kus vana mets hõredaks jäi, või kui ta kroonikatusesse tekkisid lüngad, tühjad kohad, kust valgus läbi tungis. Siis oli võimalusi elurõõmsal edasitungival kuusenoorsool platsi tulla.

Kodumetsas kasvas kuuski kahes vormis: punasekäbiline ja roheliskäbiline kuusk. Punasekäbilist peeti kõvemaks puuks, sellepärast tuli

raiumata, kinnitame ainult küünlad külge, kuusk on lumega kenasti ehitud."

Teised ei lepi minuga. „Viime ikka kuuse koju.” Algab tagasisõit koju. Koduõues lendab jõulupuul mitmest käest tõstetult tupp.

Asume kiirelt ja põksuval, õnnest väriseval südamele ehtima jõulupuud, et siis onule ja tädile jaama vastu sõita. Üks-kaks-kolm, on kõik valmis, ja sõit algab jaama. Ilus jõuluõhtu sõit kellade helinal.

Jaamas ootavad meid onu ja tädi. Säält tagasi tulles hakkab veidi lumehelbed pilvist alla langema.

Oleme koormana saanil ja liigume aeglaselt kui haldjad läbi metsa. Kodus jõulupuul, laulud ja kingid. Pühaõõ hardumus haarab meeli ja olemist.

Õhtul, kui väsinult unehõlmas uinun, näen und veel ilusast talvisest metsast ja kuupaistelisest ööst. Sõidan ringi mööda maailma, mitte enam hobusega, vaid suure valge pilvega, kus säravad hõbevalged tähed kui jõuluküünlad.

Miralda Söerd.

KALLIL ÕHTUL.

ta ka tarbepuuna kasutamisele. Soos kasvas meil veel sookusk, ta oli külje päälle kalduva ladvaga.

Kuusk sirgus metsas esimese järgu puuks ja jõudis tagametsa laanes männist isegi mõne meetri võrra kõrgemale. Ja nagu ma pärastpoole teada sain, tuleb meie küpsete kuusemetsade pikkust lugeda keskmiselt 35 meetrile. Ja nii pikad olid nad küll, mõnes kohas veel pikemadki.

Kuuse okkad on võrdlemisi lühikesed ja nende kestvus on 4—7 aastat, siis kasvavad mahavarisenute asemele uued. Langemine sünnib pikkamisi, järjekindlalt, mitte korraga, ja seetõttu on kuusk igihaljas puu.

Kuuse kehasse tekkinud haavast imbub välja v a i k, mis ei lase seente ja bakterite idukeksi puusse tungida. Ka inimese ihusse tekkinud haava parandab kuusevaik hästi. Keha on kaitstud haigestumise eest. Vaik annab kuusele ka armsa jõulupuul lõhna. Tervist, ilu ja värskust hoovab temast nii metsas kui ka jõulutoas ja jõulukirikus. Elu ja valgust leiame kuuse okstelt küünla säras. Teda peetakse au sees.

Aga mai- ja juunikuus on kuuse õitseage. Siis kuusk õitseb kevadpäikeses. Isa- ja emaõied on tal ühel puul koos, tuul on tolmu levitaja. Armsad on noored käbid, mille soomuse all valmib seeme õitse-aasta sügiseks ja variseb käbide avamisel soojuse mõjul. Esiotsa on käbid punased või rohelised ja sei-

O. Luts vestab noortele.

Meie lehe kaastööline külastamas „Tootsi-lugude“ autorit.

„Noorpõlv vaadaku tulevikku optimistlikult.“

On jõulukuu päeva hiliseid hommiktunde, kui sammun Taaralin-nas erilise pakitsemisega südames, et külastada meie tuntumat vestekirjanikku ja suurt noorte sõpra O. Lutsu. On põhjust külastada eesti tootvamat kirjanikku juba asjaolul, et jaanuarikuu algpäevil asetab kirjanik O. Luts maise rännaku elukroonikale 48. punkti. Kas tõesti mees, kes loonud eesti kirjanduses sellise mällusööbiva kuju nagu on seda Joosep Toots, pöördub mõne aasta pärast elutee 50. käänakule?

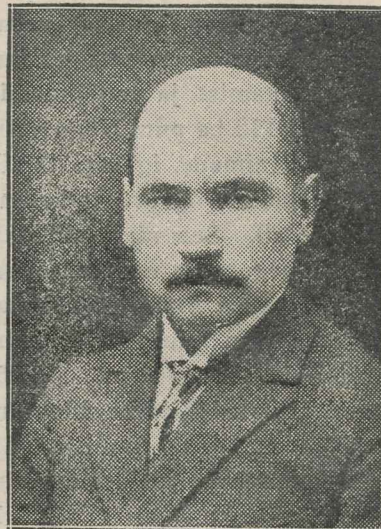
Enne kui saame annetada kimbu punaseid roose peatsele juubelilapsele, laseme vestelda O. Lutsul natuke ka inimesena.

Peagi võtab mind vastu keskmistes eluaastates mees oma hubases korteris. Lahkus — see on esimene joon, mida õppisin tundma O. Luts'u isikus, Kuigi kirja-

nik on parajasti oma töötoas ning hiljem vestluses lausub, et tuleb töötada loomulikule tööajale lisaks ka päeval, siiski minu eksitamine ei häiri teda, vaid meie vahel areneb alljärgnev sõbralik vestlus:

„Kas erineb tänase noorpõlve elu teieaegsete noorte omast?“

„Selles on suur vahe. Varem ajal olid õpilased vaimliselt seotud. Neile ei antud mingit eneseavalduse võimalust. Kes endisel ajal oleks võinud mõelda praegustele noorte huviringidele. Vene alg- ja keskkool oli peaaegu kasarm, nagu olen seda kirjutanud oma mälestusis „Vaadeldes rändavaid pilvi“ ja „Kuldsete lehtede all“. Vene ajal ei näinud õpilane õpetajas häätahtlikku juhatajat ja sõpra, vaid hirmuäratavat ülemust. Iga vähemgi iseseisev vaimuavaldus suruti armutult maha. Ometi

O. Luts.

olid juba sellal salajased ringikesed, millistes omavahel kõneldi eesti asjust.“

„Millised olid noorte ideaalid enne, võrreldes tänastega.“ Kirjanik jätkab: „Omal ajal oli püüdmise lõpetada võimalikult kiiresti õppeasutis, et leida siis kerget elu ülalpidamist. Juba keskkooli 3—4 klassis kuuldus arutlusi: „milline teenistuskohd oleks

savad püsti (miks?), pärastpoole ripuvad nad ja on kollakat värvi. Kuusesemned aga on nagu väikesed linnud, tiivaga varustatud, et lennata eemale emakuusest nagu lapsed laia maailma, otsima huvitavat elu.

Kuuse kasv on kuni kümnenda eluaastani väga visa, ja alles siis algab jõudsam kasv, mis hääl aastail kuni meetri võrra aastas suureneb. Jõudus pikkuse kasvamine kestab kuni viiekümnennda eluaastani.

Okste kärpimist kannatab kuusk hästi, mille tõttu tarvitati teda koduaias ka elus-aiaks. Ka vaenlasi on kuusel: tuul, põud, tulehädad; kuid ka koorimardikas (järask) teeb kuusemetsadele palju kahju.

*

Mu kodumetsas oli üksik ilus kõrge koht, Kandle mäeks kutsuti seda. Sääl kasvas suur, suur kuusk, kõrgem kui teised. Ta paistis teiste seast kaugele välja, tugev, ilus ja uhke. Eriti talvel oli ta mõjuv, siis kui lumi ja jääkristallid särasid ta tumerohelistel okstel. Ta sai mulle matka sihtkohaks. Sinna viisid suusajäljed. Kuuskede laiuvate okste alune oli kui jumalatempel, täis metsade rahu ja hõngu.

Selle suure kuuse otsas oli orava pesa. Sääl elas talvel oravapaar, okasmetsade truu sõber ja elanik. Ei kartnud oravad külma ega tuisku. Vanal Kikk-

habemel oli lai saba ja ta kattis sellega end ja ka Hallkõrva nagu sooja tekiga, kui metsas paukus pakane. Ja kaugele võis oravapaar vaadata üle kuusiku, üle laiuvate lumiste Salumetsa väljade, silmad talvepäikeses. Ning ligemas puuriidas oli ju oravail sügisel korjatud pähklite tagavara ja käbisid ka. See oli toiduait. Vana kuusk oli elumajaks oravapaarile.

*

Aga jõululaupäeval läksime vennaga otsima kodumetsast ilusamat kuuske. Meil oli juba teada, kus need ilusamad kasvasid. Siit rändasid ju kuused enne pühi igale poole: kirikusse, koolimajadesse ja ka linnaturule, vaeste keldrikorterite ja uhkete saalide jaoks. Igale poole läks alatihaljas, roheline kuusk kui võitja, igavese kevade ja elu sümbol, särama ja viima hardumust inimhingedesse, jõulurõõmu ja vaba jumalalooduse õndsakstegevat noorust.

Ja kui helisesid jõululaulud ning kuusk kodutoas säras küünlatuledes, tõi ta oma haljuse ning vaigulõhnaga sinna suitsunud seinte vahele niipalju rõõmu, päikesepaistet ja soojust, millest jätkus inimestele kogu nende elupäevadeks. Ning viimaks, kui saadeti Salumetsast ära surmani väsinud inimesi, sillutati nende viimne rada, kuni suurele maanteele, katkiraiutud kuuseokstega.

kõige kasulikum?" Huvi kirjanduse, kunsti, spordi jne. vastu oli äärmiselt väike.

Rahvusetunne muidugi oli olemas, aga paljud ja paljud sattusid võõra mõju alla, mis ju on arusaadav. Eesti rahva käekäigust ja tulevikusaatusest oli koolides kardetav kõnelda. Vaidlusõhtuist ja referaatkoosolekuist, nagu praeguse noorpõlve juures, ei võinud siis juttugi olla. Kes julges tollal näiteks arvustada kirjanikke nagu tänane noorsugu? Näit. kirjandites lubati ainult kirjutada sündmuste käigust ja tüüpidest ilma ühegi arvustava sõnata."

„Mida leiata tänastes noortes veel?"

„Puutudes kokku kaasaegsete noortega," jätkab O. Luts asjalikult „kuulen nende kritiseerivat vaadet paljude elunähetega kohta. Täna need noored on kahtlemata ideelisemad kui omaaegsed. Tolleaegne noorus tormas kaasa ainult üldise vaimustuse mõjul."

„Millisena näeksite Teie meie päevi noorust?"

„Soovitaksin neil täie jõuga püsida enda töö juures, kuid mitte muutuda ühekülgseiks. Laiendada silmaringi eriti kirjanduse alal, samuti ka kunstis. Noorpõlv vaadaku tulevikku optimistlikult. Pidagu alati silmis, et elu on võitlus ja püüdku olla võimalikult vähenõudlik elu vastu. Nagu kõik ehitused, nii ka isikliku elu ehitus algab altpoolt üles. Ärgu lastagu end eksitada mõnestki ebaõnnestumisest oma püüetes, sest mis ei õnnestu üheksal korral, võib kindlasti õnnestuda kümnendal korral."

„Kuidas hindate tänapäeva noorte loomingut?"

„Praegusel noorsool on kahtlemata huvi raamatu vastu. Noorte õpilasajakirjadel on täita suur ülesanne, sest saäl saavad noored enda mõtteid vabalt avaldada. Muide üldise noorsookirjanduse kohta tähendan, et meil ilmub sellegaadilisi raamatuid rohkesti. Väga soovitatav oleks, kui noored tundmatu autori puhul küsiksikid nõu oma eesti keele õpetajalt."

Välkküsimusena kirjanikule esitamiseks sähvab ajusse: „Millised oleksid Teie jõulusoovid noortele?"

„Lugegem huvitavaid ja väärtuslikke noorsoojutte jõululaulal", on kirjaniku lühike vastus.

Reporterlik uudishimu ei anna rahu ja seepärast jätkan küsimuste esitamist. Kas „Tootsi lugudes" esinevad kujud on võetud tegelikust elust?"

„Tootsi lood on lihtsad mälestused minu koolielust, osalt täpsed, osalt ka mõttelennu saavutised. Tüüpide jaoks on elust võetud algkujusid, kuid need ei ole täpselt edasi antud. Neis lugudes on erinevad iseloomud sulatatud üheks tervikuks. Täpsemalt avaldub minu koolipõlv mälestuste sarjas. Mõte, oma koolipõlve ja noorusmälestuste kirjapanekuks tekkis hilisemal ajal, 1907. a. paigu."

„Kuidas elate?" On kirjaniku ühe vestekogu päälkirju ja järsku seda meenutades, küsin: „Kuidas töötate?"

„Töötada võin igal ajal, kuid ainult vaikes ümbruses. Vähemgi kõrvaline toiming häirib mind. Sellepärast olengi sunnitud tavaliselt töötama öösi, eriti hommiku poole ööd, kl. 3—8. Jutt inspirat-

sioonist, meeleolust jne. pole minu kohta maksev. Muidugi edeneb töö vahest hoogsamini. Suurt osa tööviljakuse suhtes etendab ilmastik. Heledad suvepäevad on kuldsed töötamiseks, kuna sünges sügis ei soodusta loomingut."

„Milliste uudisteostega üllatate lähemal ajal meie kirjandust?"

„Kõigepäält jätkan oma mälestuste sarja kirjutamist. Lähemal ajal ilmub kirjandusturule minu mälestustekogu „Kuninga kübar", kus esineb eesti kirjanduses senitundmatuid tüüpe. Need mälestused käsitlevad minu sõduripõlve. Ka ilmub üks novell „mille sisu on enam-vähem selgunud," lõpetab noorte lemmikkirjanik.

Kellaosuti näitab juba lõunaaega, kui lõpetame vestluse. Kirjaniku tervis ei ole jõulueel kõige parem ja tugevate ning südamlikkude käepigistustega ning parimate soovidega üksteisele, väljun.

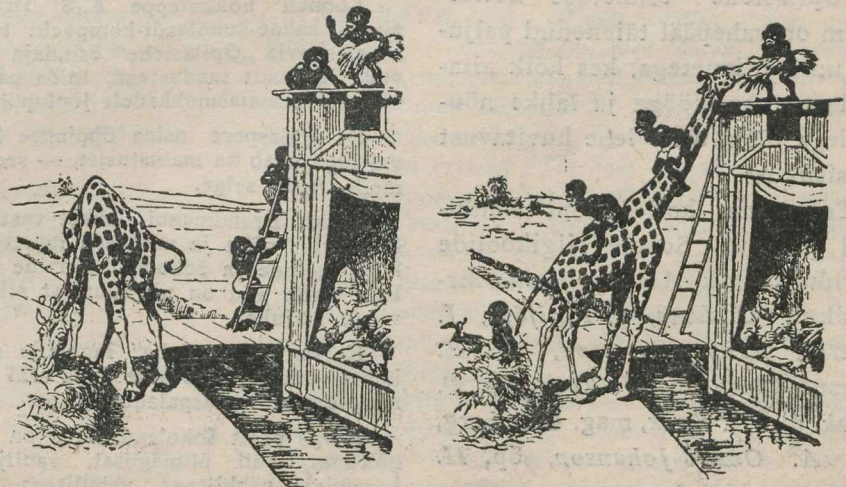
*

Neid ridu kirja pannes julgen loota, et kogu „Õpilaslehe" lugejaskond ühtub minu soovidega, kui lähetan kõigi nimel auväärt kirjanikule „Hääd tervist ja rõõmsaid jõulupühi!" A. T-ka.

Soovin Eesti noortele rohkesti töötahet ja usku tulevikku. Ärgu lastagu end hävitada mõnestki ebaõnnestumisest oma püüetes: küllap kord ikkagi õnnestub.

15. XII. 34.

O. Luts.

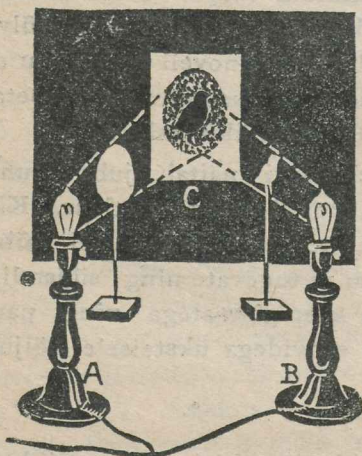
NEEGRIPOISTE LIUMÄGI.

Neil on ka jõulud. Aga lund ei ole. Siis tehakse sõitu „elaval liumäel“.

Kanapoeg munas.

Pühade ajal võite oma külalistele näidata huvitavat kunsttükki. Õlitatud paberist valmistage ekraani; seks on küllalt teha kartongi poognasse neljanurgeline väljalõige, kuhu kleebitakse õlipaber. Ekraani taha asetage kaks lampi; teie külalised istuvad teispool ekraani ees. Üks lamp, näit. parempoolne, süüdate põlema.

Süüdatud lambi ja ekraani vahele asetage traadi otsa kinnitatud ovaalne tükk kartongi — ja siis ilmub muudugi ekraanile muna siluett. (Parempoolne lamp ei ole veel süüdatud). Siis teete külalistele teatavaks, et panete „röntgeni - aparadi“ tegevusse,

mis muna keskel laseb paista... kanapoega! Ja tõepoolest, silmapilgu pärast näevad külalised, kuidas muna siluett nagu hakkaks äärtest helendama, ja selle keskele ilmub kaunis selgesti nähtav kanapoja siluett...

Selle kunsttüki lahendus on lihtne: te süütate parempoolse lambi, mille kiirte teele on asetatud kartongist kanapoja kontuur. Osa ovaalvarjust, mille keskel näeme „kanapoega“, on valgustatud parem-

UUSI LIIKMEID „ÕPILASLEHE“ TOIMETUSE KOLLEEGIUMIS.

„Õpilaslehe“ toimetuse kolleegium on vahepääl täienenud paljude uute liikmetega, kes kõik aitavad oma kaastöoga ja lahke nõuandega tõsta meie lehe huvitavust ja sisukust.

Toimetuse kolleegiumi kuuluvad praegu: Soome riigikoolide haridusnõunik *Alfr. Salmela*, kirjanikud *O. Luts*, *J. Parijõgi*, *J. Lattik*, *Ernst Peterson*, dr. *E. Kirschenberg*, dir. *J. Roos*, dir. *P. Olak*, dir. *A. Kask*, mag. *Grünberg*, pr. *A. Oengo-Johanson*, õp. *H. Haamer*, *Jüri Lossmann*, *J. Käis*, *G. Pöldmann* ja lendur *Völd Vunn*.

poolsest lambist, — seepärast on „muna“ servad keskosast heledamad. Vaatlejad aga, kes istuvad teispool ekraani ja teie tegevusest midagi ei aima, võivad, — kui neil füüsilikast ja anatoomiast suuremaid teadmisi ei ole, — tõepoolest arvama hakata, et laste röntgeni-kiired läbi kanamuna.

Väärtuslikum kink on hää raamat! Käesoleva aasta parimaid uudisteoseid:

- A. Jakobson: *Vallutajad*. Romaan. Kr. 5.—
 Jaan Kärner: *Soodoma kroonika*. Romaan. Kr. 4.50.
 Juhan Liiv: *Elu sügavusest*. Kr. 1.25.
 J. Luiga: *Päevamured I*. Esseed. Kr. 5.25.
 „ *Päevamured II*. Esseed. Kr. 5.—
 O. Luts: *Ladina köök*. Mälestused VI. Kr. 3.—
 „ *Vaikne nurgake*. Jutustus. Kr. 2.75.
 Mait Metsanurk: *Ümera jõel*. Romaan. Kr. 5.75.
Ajakiri Noor-Eesti 1910.—1911. Komplekt. Kr. 10.—
Kunstiühing Pallas 1918.—1933. Album. Kr. 2.50.
 R. Roht: *Punane liblikas*. Jutt. Kr. 2.—
 Joh. Semper: *Armukadedus*. Romaan. Kr. 4.75.
 „ *Prantsuse vaim*. Esseed. Kr. 3.—
 A. H. Tammsaare: *Elu ja armastus*. Romaan. Kr. 6.—
 J. Jaik: *Häda vere poiste ninamees*. Lastejutud. Kr. 2.50.
 „ *Pombi ja siukuningas*. Noorsoojutt. Kr. 3.50.
 „ *Pombi ja esivanemate kuld*. Noorsoojutt. Kr. 3.75.
 „ *Kuutõrvajad*. Noorsoojutt. Kr. 1.75.
 F. Molnär: *Paal-tänava poisid*. Noorsoojutt. II tr. Kr. 3.25.
 R. Roht: *Väikesed rändurid*. Lastejutud. Kr. 2.25.
 J. Spyri: *Väike Heidi II*. Noorsoojutt. Kr. 2.—
 A. Swan: *Tottisalme pärija*. Noorsoojutt. Kr. 3.—
 Jaan Vahtra: *Minu noorusmaalt*. Noorsoojutt. Kr. 2.—
 Eduard Visnapuu: *Loomade talu*. Muinasjutt värssides. Kr. 1.25.
 H. Ch. Andersen: *Muinasjutud 2*. Kr. 1.25.
 Ю. Шумаков: Густав Суйтс. *Избранные стихотворения*. Kr. 1.—
 Türgi muinasjutte. Kr. 1.75.
 Joh. Schütz: *Südasuvi*. Luuletused. Kr. 2.75.
 Eduard Visnapuu: *Südame veski*. Luuletused. Kr. 2.50.
 H. Heine: *Valik luuletusi*. Tõlkinud J. Kärner. Kr. 1.75.
 H. Visnapuu: *Üle kodumäe*. Luuletused. Kr. 2.50.
 W. St. Reymont: *Talupojad III. Kevad*. Romaan. Kr. 6.25.
 „ *Talupojad IV. Suvi*. Romaan. Kr. 5.50.
 E. Stahlberg: *Päikese tõusu poole*. Romaan. Kr. 4.75.
 Mag. A. Elango: *Kasvatusteadus*. Kr. 2.—
Elukorraldaja. Uuetüübiline kalender 1935. (12 vihku + üldosa+2 tabelit+mapp=kokku üle 500 lk.) Kr. 1.25.
 O.-Ü. „NOOR-EESTI KIRJASTUS“ TARTUS.

Mida annab meile pühadeks „onu“ Brandmann?

Loonud kokkuleppe A.-S. Brandmanni kakao-šokolaadi-kompveki tehasega, soovis „Õpilaslehe“ esindaja tutvuda lähemalt saadustega, mida pakub nim. tehas maiasmokkadele jõulupühiks.

Et õpilaspere usina õppimise kõrval lugu peab ka maiustusist, — see on meile igale selge.

„Onu“ Brandmanni lahkel vastutulekul võis näha ja maitseda musttuhast kompvekkide ja šokolaadi sortide hulka. Valik siin on nii suur, et silmad võtab kirjuks.

Katsun „Õpilaslehe“ lugejaile siinkohal väikese ülevaate anda sääl olemasolevaist maiuspaladest.

Kõige päält šokolaad. Seda on küll mõrudat, küll ülimagusat, vanilljega, kreemiga, päkklitega, vahvlitega jne., igas suuruses, silmihellitavais pakendis.

Siis šokolaadi kompvekid lahtiselt

ja pabereis. Jälle lugematu hulk sorte ja maitsevarjundeid.

Edasi järgnevad koorekompvekid, likööri-kompvekid, karamell-kompvekid, karamellsegud, monpasje ja marmelaad. Võimatu on lugeda üles kõiki liike ja segusid.

Jõulukompvekke imeilusais sära- ja läikpabereis — neidki on arvutu hulk sorte, — eks need sünnita meile võrratut rõõmu jõuluõhtul kuusepuu sära-des. Ja kui joomes sinna ligi Brandmanni kakaod, mis väärtuselt parim, siis on tõesti meie jõuluõnn täielik.

„Onu“ Brandmann on ka hinnaga vastutulelik, mispärast koolid ja kooperatiivid, kui ka üksikostjad ostavad alati vaid tema tehase saadusi.

Igal saadusel on firma nimetus „A/S. Brandmann“. Vaid selle nimetusega šokolaadi, kompvekke ja kakaod ostame meie.

Võrreldes kriidijaja loomastiku esindajaid, näeme, kuidas võtavad üliõhutu soojaverelised loomad, kes suudavad enam kamnatada külma ja elada mitmekesisemais tingimustes. Ning

roomajail. Aga nähtavasti oli loodus sisaliklikega jõudnud oma katsetuste tipule ja teinud kõik, mis ta roomajast võis teha. Samal ajal astuti inimub maakera loomastiku hulka hiire- suurune väle loomake — imetaja. Roomajad olid kõik, küll- maverega. Suurel brontosaurusel oli ainult siis lõbus elada, kui ta korvetava päikese paistel oma paratu keha sai soojaks kütta. Viln õõga aga tardus ta kangeks. Kuid väike imetaja oli selle poolest palju õnnelikumas seisukorras: tal oli oma rinnas salamasin, mis ta keha kütis, ja päalegi oli tal karvane kasukas seljas, mis sooja kinni pidas. Pääaju ta tülukuses pääkesses töötas paremini kui kõigil suurtel

Merest kaugeimal, magedavee järvede vahelistes peh- muinasaja elukad meresügavustes meie päevini on säilinud. Roomadudest, ja osa õpetlasigi peab võimalikuks, et mõned muinasaja elukad meresügavustes meie päevini on säilinud. Merest kaugeimal, magedavee järvede vahelistes peh- meli hõljuvais soodes, kus algas lihav taimestik, võis kohata kõige pentsikummat ja kõige jubedamat elukat, mida maa- sisalike tõug iganes on jõudnud sigitada: neljal kõrgel kro- kodilliljalal vaarub suur tünn, kel ühel pool pikk, penlike kael tülukese pääga, teisel pool aga pikk, paks ja jäme saba. See on brontosaurus ehk kõnesisalik. Aga töö- pooltest pidi maa ta jälge all murisema, ja kus ta läbi metea mines saba lõputas, sääl langetasid puud nagu valgüülogist maha. Ta kehakaal oli umbes 20.000 kilo ja ta pikkus pääst sabani kuni 20 meetrit.

nii sündis ka loomariigis: tohutusuurid roomajad võtsid kuivamaa oma valitsuse alla. Ligi 20-meetri pikkuse atlanto- sauruse reieluu on pikem ja jämedam kui hää tugev mees. 4 meetri kõrgusele diplodokusele on inimene vaevalt põlvini.

Merekrokodill teleosaurus ei ole küll nii suur, kuid oma teravate hammaste pärast siiski väga kardetav. Keratosau- rus ehk ninasarvik-sisalik käis kui kangur tagajalgadel.

Plesiosaurus, kes elutses meres, oli 4—5 meetri pikkune. Ta kardetav vaenlane ihtiosaurus kasvab 6—12 meetrit pi- kaks. Ta oli väga väle ujuja; ta pikis lõualuis olid umbes 6—8 sm pikkused hambad. Ülal õhus lendas pterodaktilus ehk sulgsõrmiline, — koledaim loom, kelle loodus iganes on sünnitanud. Ta on temas katsunud luua olendi, kes oleks kõikjal kodus: vees võiks ujuda, õhus lennata ja maa pääl joosta.

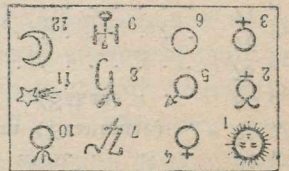
Kriidijastul kihiseb vesi paiguti mitmesuguseist hiigelsaurustest. Sääl on 14 meetri pikkune elatosau- rus, 11 meetrine klidastes, ligi 25 meetrine moso- saurus ja niisama pikk leiodon. Kõigil neil elukail on terav krokodilli pää ja kaks lühikest ujumise oimu, nõnda et nad väga maosarnased pidid olema.

Sageli võis siis vanaaegse mere pinnal näha suurt maos- sarnast elukat, kes oma pikka kaela terava nooletaolise ninaga kõrgele püsti ajas või pääd ringi keerdes õhus ratast löi, mille läbimõõt oli 10 meetrit.

Kriidijastust meie ajani on elajate riik meres võrdle- misi vähe muutunud ja arvatakse, et meresügavusis elab veelgi neid hiigelsisalikke, kelle kivistusi kriidilademeist leitakse. Reisijad ja laevamehed teavad kõnelda suurtest

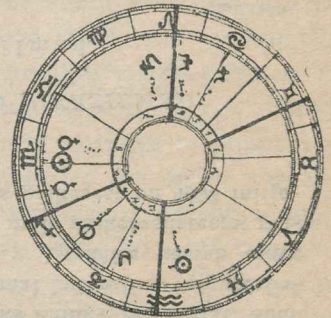
Viimane veerand ehk kahaneva kuu aeg; ☾ Decreascens = kahanev. (Vrdl. kuueveerandi ning C ja D vastastikust asendit.)
 ☽ Esmine veerand ehk kasvava kuu aeg; ☽ Crescens = kasvav.
 ☽ Täiskuu.
 ☽ Noorkuu.

KUU KUJUD.

PLANEETIDE MÄRGID.
 (1. Päike.) 2. Merkuur. 3. Venus. 4. Maa. 5. Mars. 6. Jupi- ter. 8. Saturn. 9. Uraan. 10. Neptun. 11. Sabatäh. 12. Kuu.

Täheteaduse kõrvale on keskaja müstilisete ja fantaasia- kullaste täheteaduse harrastajate leiutisena tekkinud eriline õpetus — astroloogia. Selle järgi püütakse tähtede liikumi- sest ja omavahelistest asendist ennustada tulevasti sündumusi. Inimese sündimishetkel fiksee- ritud tähtede asendist arvatakse võivat lugeda, milliseks kuju- neb selle inimese saatus. Meie pilt esitab Saksa vabariigi ehk n. n. „teise riigi“ (Hitleri-eelse) horoskoopi.

HOROSKOOBID.

Wilsonimäe tähetorn (Uhendriigid)	152
Melbourne'i tähetorn (Austraalia)	122
Berliin-Babelsbergi tähetorn (Saksa)	120
Parisi tähetorn (Prantsuse)	120

GEOLOOGIA.

Geoloogia on teadus, mis käsitleb maakera ehitust, tek- kimist ja arengut.

AJALUGU. Leonardo da Vinci (1517) pani esimese aluse maa uurimisele. — Professor Abraham G. Werner (1750—1817) oli uuema geoloogia algataja. — James Hutton (1726—97) oli aktualismi looja. — Plutonistliku teooria esi- tajad olid: Leopold v. Buch (1774—1853) ja Alexander v. Humboldt (1769—1859). — Charles Lyell (1797—1875) oli aktualismi arendaja; tema tõestas, et suuri geoloogilisi muu- tusi pole tekitanud suured ümberpaisangud, vaid et need on praeguste sarnased, aga määramatult pikka aega kestnud mõjutuste tulemused.

MAAKERA IGA. Mingit kindlat abinõu maakera ea määramiseks ei ole. Füüsik, lord Kelvin on arvutanud, et sellest ajast, mil elutingimused elusale olevusele said sood- saks, on kulunud vähemalt 20, kõige rohkem 400 miljonit aastat. Inglise geoloog A. Geikie on teinud arvutusi selle kohta, kuidas mandri kõva koor aastatega kulub ja kuidas kõvaks muutumata sedimendimäeliigid kõik kokku on kihi- tunud. Ta saab siis vanimate sedimendimäeliikide eaks kõige vähem umbes 680 miljonit aastat. Viimatimainitud arvutus on samuti ebakindel nagu üldse sellelaadilised arv- ud, aga suudab siiski küllalt kindlasti tõestada, et geoloog- ilised ajastud on määratu pikad, mõõdetuina meie tava- liste ajamõõtudega.

Raadioaktiivsete algainete hajumisest on hakatud arv-utama eruptiivikiviliikide absoluutset iga ja saadud, näit. Lõuna-Norra devooniajastule järgnevate kiviliikide eaks 370 milj. aastat. Teine määramisviis on annud tulemuseks 50 miljonit aastat.

Maakera ajalooline aeg jaguneb kolme aegkonda ja need jälle ajastuisse ja nende osadesse.

Vimane järelniud „Rahuga!“ kostis vastaskal-
da kinkudeit ja hääbus kõrve vaikus... Terav
tuul undas kõrvas, kiresti astuvad kaamelid sammu-
sid üle ninuvate künngaste, kõrvele vastu, mis avar-
dus meie ees.

Alles pärast juhtide kurje kärkimisi ja loomade
kangekaelset vastukisa astusid kaamelid üle laudade
maale.

Kahvatu-hallis suitsuvines ilmus sakiline kalda-
foon, puri langes, kiili all krigises liiv, ja trepila-
dade kolm äratas mind unistusest.

peegeldus värisedes lainetel, ja üle vaiksete vete
sed surrusid endid loomade lähemale, tähtede valgus
listel lainetel põhja poole. Külmast värisevad inime-
õttuuleke pingutas purje ja lootsik liugles hõbesära-
Vimased süleused ja käepigistused... Kerge
muht häälitseisid ja meeleheitlikult vastu punnitsid.

Ja atasid meid loomi lootsikusse ajada, kes kohku-
kuga. Mehed ja poisikesed saatsid meid järve ääre
huigast, ja kaamelid läksid astuma oma nõrke kõnna-
kaelale. „Rahuga!“ kuuldusid hääled mahajääjate
„Edasi!“ hüüdis Marek ja loti kaamelit väljasirutatud
Kaamelid möirgasid tumedalt, jalule tõustes...

NELJAS PÄÄTÜKK

vilksatas pehme ja kurb ilme. Aga võibolla pettis
mind kuuvalge öö ähmane valgus.

saanud teada; vanamees pomises midagi ühest tea-
test, kuid mis teade see oli, seda ta mulle ei ütelnud.
Samuti ei saanud ma selgust selle koha geograafilise-
st asendist, kuhu pidime sõitma. Vastuseks kõigile
mu küsimustele vanamees nimetas tosina kohanime-
sid, mis aga kõik olid mulle sootuks tundmatud. Nii-
palju ma mõistsin, et meie teekond suundub põhja-
idasse, Tripoli piiri poole, ja kestab 15 kuni 20 päeva
ja et ta algusosa läbib „Janu maa“.

Kõigi telkide ees põlesid lõkketuled, õhus hõljus
vänget kõrvelõhna, levis suitsu, kuuldus hüüdeid,
kirumist, läbilõikavat koerte kisa ja kaamelite möir-
gamist...

Mu liikuv ja „liikumata“ varandus koosnes kau-
nis raskest pakist, mille sidusime kaameli sadula
külge. Mehed valges rõivastuses kohendasid sadula-
jaluseid ja kinnitasid sadulate külge oma muinas-
aegseid tulelukuga püsse. Väikesed paljad poisike-
sed tähtsate nägudega hoidsid hobuseid ratsutitest.

Kuuldus Mareki helkjast hääle: „Palvele!“ Kõik
langesid oma vaibakestel poolringis põlvili, pöördes
kombe järele habemikud näod idasse.

Siis algas jumalagajätt. Mul oli kahju lahkuda
ainult kahest — minu tillukesest sõbrast Fadlist,
kelle väike paljas kehake rappus nuutsumistest, ja
Omm el Šerikist. Surusin ta kätt ja võttes oma tas-
kukella peene kuldketi, panin selle talle kaela. Mulle
näis, et ta välkuvais, metsikuis silmis esmakordselt

madal hääle.
hetkel Bu Mugrab Fadli, minu poisikesest sõbra isa,
„Kõlm lammast ja ühe oina!“ ütles peagu samal
el Rat.

„Mina kingin sulle valge hobuse!“ hüüatas Abd
kis ta mulle sõrmedega peagu ninna.

„Mina annan sulle kaks kaamelit!“ seejuures tor-
kää kõrgele ja hüüdis pasunahäälel:

Sel hetkel tõusis halli habemega vanake, tõstis
„Vaat kus ingu!...“ pomisesin ma.

südame äravalitu — Omm el Šerikiga.

ma, ja teiseks ilustama oma telgi üksindust minu
esiteks siin kogu rahva ees pean õige usu vastu võt-
legi istuda, kui tõusis peovamen ja kuulutas, et ma
ma nende laagrast lahkun. Ta ei jõudnud veel koha-
jäävad tühjaks ja viljatuks nagu kuivanud kaev, kui
ei teadnud ja kinnitas mulle, et ta vendade südamed
hüüesid, kiritis mu esivanemast neid, keda ma isegi
pidas laukõne. Habemenemata jagas ta mulle olematu
Pärast esimest tassi kohvi Abd el Rat tõusis ja

kuulda pääle valju matsutamise ja nohina.

mala nimele“, ja siis polnud poole tunni kestel midagi
tud roguskile. Kuuldus peremehe tavaline kutse „ju-
toid oinaliha puulanakestel ja panid selle mahalaota-
Kõik täisealised mehed järnesid meile, naised
tikult Mareki telgi ette puhtaks pühitud kohale.

Marek, võtsid mul kätest kinni ja viisid mind pidu-
male poole, astusid äkki mu juurde Abd el Rat ja
läksin kõrvale ja istusin vaibale, palvetajalist pahe-

Ümberringi lubati loomi, vaipu, vasknõusid,
põueodasid, mis öeldi olevat teravad nagu „keerupi
mõök“.

Hetkeks vaatasin mõttes kõrvalt kogu seda pilti:
tulest valgustatud habemikud mehed kargavad eruta-
tult püsti ja üksteise võidu pakuvad mulle, võhivõõ-
rale, tunduvat osa oma tühisest varandusest... Ma
ei võinud seda eluilmaski unustada. Valju hüüatu-
sega „kuulake mind!“ astusin ringi keskele ja alga-
sin pikka kõnet. Ja küllap vist suurest hirmust mind
ootava tuleviku ees oli see parim kõne, mille ma ku-
nagi olen pidanud prohveti keelel. Ma teadsin, et
mul tuleb oma äraütlemist põhjendada, kui ma ei
taha neist inimestest teha endale surmavaenlasi.

Kõnelesin sest kõrgest aust ja õnnest, mis lenda-
sid mu üle nagu kõrve samuum, sellest, et ma tingi-
mata nõuan neilt lubaduste täitmist, — kuid ainult
sel päeval, kui ma tean kõik, mis üks õigeusklik peab
teadma prohveti õpetusest, ja mu süda ihkab tun-
nistada seda usku — ilma valeta.

Ühe minuti kestis ebamäärane ja nagu rõhuv vai-
kus, siis kõneles Marek:

„Sa rääkisid tõtt, ainult rumal saduldab noore
proovimata kaameli — olen su sõber.“

Ja siiralt ning südamliselt sirutas ta mulle oma
käed.

Kaua istusin veel surutud südamega oma telgi
ees. Tundsin, et ma ei tohi enam kauemaks siia jää-
da ega anda lootusi, milliseid ma kunagi ei või teos-

Pärast õhtupalvet, mille puhuks ma, nagu alati, vaid läheneva häda rõhuva aimusega...

Rasva vastu mu viimasel ajal kõhnaks jäänud kõht rasvaga ja oma süda lahkusega."

"Armaстан sind, jää igavesti mu sõbraks ja ole tänane mu külaline. Ma tapsin oina — täida oma kõht kaisutas mind ja ütles:

Kõik Koorani tarkused selged. Korrage tõusis ta üles, mulle komplitimente, öeldes, et mul varsti on juba silpide kaupade ingesin, ja sedagi vaevalt, tegi ta oma usuküsimus. Hoodimata sellest, et ma ainult sain sõbraks, kuidagi terve õhtu eksaminieris mind See halli habemega laps, kellelgi ma kõige rohkem

päeva kümme hiljem vana Mareki telgis.

kombel ühes kummalises stsenis, mis leidis aset vallatu Omm el Šerikiga, selgus kaunis pinihikuli küljest minu süütute mängude ja naljade tagajärjed dale võitsin beduiinide juures ja millised olid teisest

Millise ingupdamise ma selle väikese teenega en-et ma midagi ei annud.

"õiglase" kohtuotsuse eest. Tänapäevani ta ei usu, sis tasakesi, kui suure bakshishi ma andsin mudirile mõttes oma habet, ja lõppeks vis mind kõrvale ja kü-ratuli kombel tänama. Siis ta seisus vaikides ja sasis tama, kus ja kuidas vahetada, ning hakkas mind mää-igast küljest, pani siis mind endale mitu korda sele-lisevaiks piastriteks. Ta vaatles umbusklikult tšekki et selle paberi võib vahetada Medineti Ida pangas he-

tada. Mulle meenus, et Marek oli kunagi kõnelnud ühest reisist, mille ta varsti kavatses ette võtta. Hommikul läksin ta juure ja küsisin, millal ja kuhu ta sõidab, ja kas ma ei võiks temaga kaasa tulla.

"Sinu ligiolu on mulle palmivarjuks suvises kuumuses. Sulle võin ütelda sõnu, mis pole mitte kerged kui tolm kaameli kapjade all. Jah, sõidame ühes, raamatu isa."

Nad kutsusid mind nõnda, sest et ma alati hoidsin käes inglise-araabia sõnastikku.

Siis ta jutustas mulle pika loo kahest noorest kaamelist, mis ta ise oli lubanud kätte viia oma sugulastele, kes elasid kaugel oasises.

"Aga millal me sõidame?"

"Varsti, võibolla juba mõne päeva pärast, kui kõik on valmis..." ta peatus järsku, nagu oleks talle midagi meelde tulnud, sügas oma habet ja haaras kiire liigutusega sigareti.

Siis ta jätkas: "Meiega sõidavad kaasa veel mõned mehed, kellel sääl muid asju on õiendada — pean nendega veel kõnelema — varsti, võibolla homme..."

Selle idamaise "võibolla homme" olin juba tundma õppinud. Nad lükkasid kõik edasi, isegi kõige lihtsama ja kergema, sest ajal pole nende elus mingit väärtust, ja nad kordavad ükskõikselt: "võibolla homme", kas või kaks nädalat järjest.

Mitu õhtut kestsid lõpmatud läbirääkimised. Kuulsin, kuidas beduiinid vahel poolehäälega pomisesid, siis valjusti ja erutatult vaidlesid. Vahel sain

udus, kirgas roheline valgus säratas silmapiiril. See kasvas kiiresti taeva, ja tähed kustusid hallikas hõbedane vööt, mis kumas hämara kõrve kohal. See õudes minu imestuseks itta. Otse meie ees paistis Sõitsime sammun piki põhjapoolset oruveert, suun-kott peeneksraiatud õlgedega.

Et oleks võimalik teel lamada, tuli tal kinnitada oma kaameli küljile pääle teevarustuse veel määratu vana Marek. "Igvane tuli, hävita nad!"

"Kõik mu keha valutab, mis on lõõnud mulle need Velad Sistani koorad," õigas oma kaameliit ära kahisevast häälest.

äkki oli ilmunud meie laagrisse. Tundsin ta kõhe See oli üks neist, kes ligi kuu aega tagasi ni koitu sääl ei oleks," ütles üks.

"Sinu ligid, sõidame aeglasemalt, et me enne sid, mis tõusis liivaluutest nagu mingi hiigelseen.

kogu tee oiid ees sõitnud, üksiku kalju juures peatu-Oli juba koiduene aeg, kui kolm ratsanikku, kes nagu viirastused tormasid kaamelid edasi.

dide kestel ei lausunud keegi sõnakest. Kuulmatult tastlisi kujusid, hõljusid meie kõrval. Pikkade tun-valgusega. Meie teravad mustad varjud, võttes fan-rahus ühines tähtede puhas süra külma, kahvatu kuu-matus avaruses enam mingit muud hääli. Sügavas gaste takka. Ei kuulduund ses taeva ja maa mõist-jade vahel, mis kerkisid kuust valgustatud liivakün-hinaga kapjade alt, ja tuul vihises mustade kaljuhär-Sadulate nahad kriukkusid; Iiv lendas kerge ka-

aru, et kõneldi minu soovist kaasa sõita ja nähtavasti kõneldi sellele vastu. Nii kestis see üle kahe nädala: minu tungivaile küsimusile Marek ja Abd el Rat vastasid põiklevalt, ja mul ei jäänud muud kui ratsutada, kalastada, pardijahti pidada ja üldse harjutada end kannatlikkuses.

Kuid ühel ööl kuuldus väljast meeleheitlikku koerahukumist, ja üle liivalagendiku, mis nagu lumi säras täiskuu valgel, liuglesid kahe ratsamehe mustad varjud. Telkides algas liikumine, kuuldus hüüdeid, ja poisid talutasid minust mööda kaks vesimärga hobust — saabunud võõrad olid nähtavasti järvest läbi ujunud. Kuulsin nende erutatud hääli Abd el Rati telgis. Mõne minuti pärast kogunesid sinna kõik laagri täiskasvanud mehed, Muza jooksis minu telki palvega, et tuleksin kohe isa juure.

Õlilambi hõljuv valgus valgustas kaht võõrast nägu, mis paistsid esile mulle tuttava rahvahulga seast, — kaht noort nägu, millel võis märgata väsimuse ja pika teekonna jälgi. Me tervitasime üht-teist, nagu kombeks, väga pidulikult. Siis küsis Marek:

"Kas oled valmis, oh raamatu isa, juba täna öösi tulema ühes meiega?"

"Olen valmis jalamaid välja sõitma."

"Kes ruttab, ruttab ainult oma surmale vastu! Astume minu telki ning jaga minuga lahkumissöömingut, mille Omm el Šerik on valmistanud."

Miks järsku oli tarvis nõnda rutata, seda ma ei

Kuidas elavad meie noored pimedad?

Muljeid meie lehe kaastöölise ringkäigust Tartu Pimedate koolis.

Kuna mul oli teada üritus, mida alanud koolinoored pimedate — elust hüljatute hääks, neile raadioaparaatide hankimisega, siis ühel jõulueelsel päeval tahtsin tutvuda selle omapärase noorte maailmaga.

Koolijuhataja võtab mind lahkesti vastu ja kohe kutsutakse sinna üks õpetajaist, kes õppinud pimedate õppemeetodi kohaselt ja nüüd tegeleb ise kasvatajana. Ta näitab mulle huvitavat pimedate kirjutusmasinat, kus ainult kuus klahvi. Samuti erilist pimedate lugemikku, mis koosneb punktidest ning millist pimedad sõrmedega loevad üsna ladusasti. Tekstis leidub luuletusi, lühijutte jm.

Süvenedes pimedate noorte ellu, seletab koolijuhataja järgmist:

Meie kool on ainulaadne selletaoline õppeasutus kogu Eestis. Siin asuvad alg- ja töökool. Algkooli ülesandeks pimedate juures on anda koolikohustuslikele (8—14-a.) pimedale algharidust. Pimedate kooli kursus kestab 6 aastat. Õppekava sarnaneb suurel määral nägijate omaga.

Eriosadena õpetatakse: pimedate punktikirja (L. Braille süst.), nõelkirja (J. Wiklen), joonkirja, masinkirja ja kujutatavas tööõpetuses voolimist, komponimise, kujutamise ja punumise õpetust. Vabatahtliku ainena võivad alg-

kooli õpilased õppida üht võõrkeelt, koorilaulu, instrumendi ja pimedate nootkirja õpetust (Braille süst.) ning võtta osa orkestriharjutustest. Kogu õppetöö on juhitud isetegevuse põhimõttest.

Algkoolis, mis tegutseb 1926. a. alates, on seni õppinud 61 pimedat (36 poeg- ja 25 tütarlast).

Pärast algkooli lõpetamist või koolikohustusest vabanemist jätkavad kasvandikud õppimist Töökoolis.

Asutuste juures on 396-kõiteline raamatukogu.

Raamatute kirjutamiseks punktikirjaga on asutustel üks punkteerimismasin, press ja muu tarviline sisseseade.

Muide, õpilased pole sugugi nii ajast maha jäänud, vaid koduse ümbruse informatsioon tekitab töö juures elavaid vaidlusi ja filosoofitsemist olevaist päevaküsimusist. Nad on ka suured raudiosõbrad ja paljud omavad hääd muusika-annet.

„Varsti on meie koolis jõulupuu,“ lõpetab koolijuhataja oma kõneluse, „palun siis Teidki osa võtta, et tutvuksite lähemalt selle erisuguse noorte maailmaga. Raadioaparaatide hankimisaktsiooni tervitame kooli poolt sooja kaasaelamisega.“

Pimedate jõuluõhtust järgmine kord. A. T-ka.

Kudruküla Karla kiri Jõuluvanale.

Armas Jõuluvana!

Ära pahanda, et ma selle väikese kirjaga julgen Sind tülitada. Ma tean küll, et Sinul enne pühi on kole palju tööd ja tegemist, aga sellepärast ma kirjutangi Sulle, et jõulud varsti käes on.

Selle kirja kirjutame kahekesi: mina ja Arno, ja teised keegi ei tea sellest, sest suurem osa meie klassi poisse on pahad ja üleannetud ning nemad naeraksid meid välja. Nemad on päris ülekäte ja ütlevad mõnikord kohe avalikult, et Sind, armas Jõuluvana, pole olemaski, et isad ja onud panevad habemed ette ja mängivad Jõuluvana. Aga mina ütlen sellepääle, et kuidas saab seda mängida, keda pole olemas, et kui Jõuluvana pole olemaski, siis ei oskaks keegi temast pilti teha ega teda kirjeldada. Onu Taavet ütleb ka, et nüüd-

sel ajal on kõiksugu järeltehtud ersatsasju ja et kui pahadele pois-tele päris Jõuluvana ei tule, siis mõni isa teeb ennast Jõuluvanaks, et siis ei jää pühad päris kurvaks.

Meie usume Sind küll, armas Jõuluvana, ja teame, et see poiste jutt on paljas kiusujutt, ja meie palume Sind, mitte ennast ärritada niisuguste üleannetuste pärast, sest ärritus mõjub väga vana inimese tervisele, nagu räägib meie onu Taavet. Tema on ka väga vana, aga temal ei ole nii pikka habet nagu Sinul, Jõuluvana. See on sellepärast niimoodi, et tema on lasknud oma habeme ära ajada, aga Sinul, Jõuluvana, ei ole habemeajajat. Ja habe on mehe au, ning Sa oled väga kena pika habemega, nagu pildi päält näha.

Mina tean küll, miks teised poisid Sind salgavad. Nemad on pahad lapsed ja Sina ei vii neile kin-

gitusi. Siis sellepärast nemad on kadedad.

Meie elame Kudrukülas, — ja kui Sa Jõesuu poolt tuled, siis on meie maja kohe teine metsa äärest lugedes. Jõesuust Sa võid tulla meile ülevalt kaudu, või ka alt kaudu — jõe kallast mööda; ülevalt kaudu on parem, alt võtab hingeldama. Meie jookseme küll mõlemat kaudu, aga meil on noored jalad, ja onu Taavet käib ka ikke ülevalt kaudu.

Kui Sa siia Kudrukülasse jõuad, siis tule, nii nagu ma juhataisin. Ära esimesse talusse mine, see on Oja talu, sääl on Peeter, tema on paha poiss. Koolis tema sülitab teistele vastu nagu ja räägib rumalasti. Minule ütles ükskord, et mina olen „omamoodi Aadu“. Mina aga ei ole kellegi Aadu ega ole omamoodi ka, see on tema laimujutt.

Meile aga, armas Jõuluvana, tule tingimata. Minul on salm: „Metsas elas mutionu“ pääs, ja Arno oskab: „Kas on linnukesel muret“, ainult see koht — „hüppab sääl oksa pääl“ — ei jää temale pähe. Aga muidu on Arno hää poiss.

Kui Sa meile kinke tood, siis too mulle kummipall ja vesivärvid, aga Arnole lennuk ja aabits, sest tema ei käi veel koolis.

Nagu Sa tead, on minul isa surnud, ema käib alevisakstel pesupesemas ja meie oleme vaesed. Mina suvel käsin küll karjas, aga kauaks see vastu peab. Ema ütleb, et nüüd on kole raske aeg, et kuskilt pole teenistust leida, et ei tea, millega see elu küll lõpeb.

Sellepärast mina palungi Sind, armas Jõuluvana, et Sa meile tuleksid ja kinke tooksid. Muidu meil on kurvad pühad.

Tervitusi minu, Arno ja onu Taaveti poolt. Karla ja Arno

PÄÄLE SELLE.

Meil on nüüd siin leetrid, aga meile võid julgesti tulla, meie oleme terved. Ja meie loodame, armas Jõuluvana, et Sa ise leetrisse ei jää, sest Sina oled vana ja läbipõdend. Kui sa haigeks jääksid, oleks kole paha.

Karla

Kass Petseri kloostris maa-alustes käikudes.

Hiljuti juhtus Petseri kloostris naljakas lugu. Kloostri elanikud kuulsid mitmeid päevi ühes maa-aluses käigus salapäraseid hääli, just nagu oleks keegi palunud „milosti“ (s. o. vene keeles — armu). Et kloostri maa-alustesse käikudesse on maetud surnuid, siis arvasid ebausklikud kloostrielanikud nüüd mõne vaimu hääliitsusi kuulvat. „Vaimu“ taheti peletada palvesõnadega ja ristilöömisega. Kuid see kõik ei aidanud ja hääled kuuldusid ikka koost. Lõpuks otsustas paar julgemat meest asja selgitada. Süüdati küünlad ja asuti maa-aluste käikude läbiotsimisele. Varsti leiti salajane häälitseja. See polnud keegi muu, kui suur kass, kes oli koopasse eksinud ja nüüd oma „näu“ karjetega otsis teed vabadesse. Kass oli nähtavasti keldriukse lahti-olekul koopasse pugunud.

Kalad külmutatakse elusalt jäässe.

Niiviisi hakkavad inglise kalakaupmehed värskeid kalu kaugemaile turgudele saatma. Kohe pärast püüki külmutatakse kalad ükshaaval elusalt jäässe ja asetatakse eriliselt ehitatud kalalaeval ruumi, mille temperatuur hoitakse alla 0°. On laev määratud kohta päralt jõudnud, sulatatakse pikkamisi jää ja kalad ärkavad ellu.

Jäässe külmutatud kalade elluäratamine pole inglaste leiutis. Juba aastat kolmkümmend tagasi katsetas vene loodusteadlane P. Bahmetjev konnade, kalade ja teiste väikeste loomade külmutamisega ja võis neid varjusurmast

Koolivärvid „ODOR“

ILMUSID MÜÜGILE KÕRGEVÄÄRTUSLIKUD

Värvid on erksad ja katavad laikudeta. OSTKE JA VEENDUGE HEADUSES.

A.-S. „Odor“

uuesti ellu äratada. Peale selle teatakse juba ammu, et kalad võivad tiikides talvel jäässe külmuda ja kevadel uuesti elustuda. Inglise on nüüd leiutanud, kuidas seda omapärast konservimisviisi kasutada kalakaubanduses.

KÜSIMUSI: Kas külmub täiesti jääks kala, kui ta uuesti võib elustuda? Kuidas looduses veelgi võib tekkida varjusurm?

Õpilaste kindlustusalalt.

„Õpilasteleht“ astus ühendusse eesti vanima kindlustusseltsi „Eeks-Majaga“. „Eeks-Maja“ avaldab lehes artikleid õpilaskindlustuse alalt, näidates iga-aastaseid kindlustusmooduseid, mis sobivad noorsoole.

„Õpilasteleht“ omalt poolt toetab kindlustusmõtte levitamist ja populariseerimist noorsoo keskel. On ju õpilaskindlustus kindlaim abinõu, kindlustada noorte tulevikku.

Väikeste sissemaksudega koguvad noored enestele kapitali, mis tulevelus aitab neid viia oma sihtide ja ideaalide teostamiseni.

„Õpilasteleht“ Tallinna abitalitus annab nõu ja juhatast kõigile soovijaile.

Praktilised jõuluringid

Jalgrattad ja abimootorid „ÕVA“
Grammofonid ja plaadid
Radio
Õmblusmasinad
Elektritarbed

Mr. Saar & Ko.

TALLINNAS, VIRU 3, TEL. 461-20.

TARTUS, RAEKOJA 2, TEL. 6-94.

Kino „MODERN“

Tallinn, S Tartu mnt. 4-a.

26. ja 27. detsembril s. a.

(2. ja 3. Jõulupühäl)

Suur kultuur- ja lasteetendus

1. PUNAMÜTSIKE. Muinasjutu ainetel filmitud grotesk.
2. NÄDALARINGVAADE. Jõulud Pariisis j. t.
3. PIKK JA PEENIKE. Üllilõbus ameerika naljapilt 3 osas.
4. PETSERI LINN.
5. OSVALD ÕNGITSEB. Lõbus heligrotesk.
6. KANGE SÕOGIISU. Üllilõbus ameer. naljapilt 3 osas.
7. LOOMAAIAS. Huvitav film metsloomadega.
8. KÖLNI LINN.
9. TÄNAPÄEVA SPORT.

Pääsetähed 15—50 s. Kassa avatud kl. 11.30 peale. Algus täpselt kl. 12 päev. Seletused filmide kohta antakse edasi mikrofoni kaudu.

„ÕPILASLEHE“

järgmine number (nr. 11) ilmub 2. jaanuaril.

AINULT SIIS
ON MÕNUS
OLLA, KUI ON
J A L A S

UNION

ETA

Kirjamargi määramine II.

Kirjamargi päritolu päätunnuseid on kiri ja keel. Nendest peab iga margikorjaja jagu saama. Ta peab olema kirjade ja keelte tundja, sest tavaliselt väljendab margi päälkiri riigi nime, margi otstarvet ja nominaalhinda, kuid esinevad ka igasugused teised väljendused mälestuseks, häätegevaks otstarbeks, reklaamiks jne. Tundes kirjaviise ja keelte iseloomu, võib ka riiginime puudumisel kindlaks teha margi päritolu.

Margi päälkiri esineb kõige mitmesugusemalt kirjaviisides ehk šriftides. Nendest kõige enam levinud on ladina šrift, mis esineb pea kõigi L.-Euroopa riikide ja nende asumaade markidel. Meile tuntud gooti šrift esineb Saksa, Austria ja vanadel Šveitsi markidel, kuna vene oma on levinenud slaavi päritolu maades. Raskem on orienteeruda teiste kirjaviisidega kreeka (Kreeka), türgi (Türgi, ka Egiptuse markidel), juudi (Palestiina), hiina (Hiina, Jaapan), pärsia (Pärsia, India riigid, Afganistan), araabia (Egiptuse) jne. markidel. Sageli esineb loetletud šriftide juures ka ladina oma, mis määramist palju kergendab.

Keelte erinevus on šriftide omast veel suurem. Õnneks vähe edasijõudnud margikorjajale tarvitame eesti keeles rõhuvast enamuses riikide algupäraseid

Tänases marginurgas toome hulga uusi juubel- ja mälestusmarke, milliste päritolu püüdkes alamal antud tabeli varal määrata.

nimesid. Eranditeks on päämiselt Euroopa ja ainult üksikud Välis-Euroopa maad. Kergenduseks olgu siin allolev tabel.

Nagu tähendatud, esineb margi päälkirjas pääle riigi nime ja nominaalhinna teiste tähendustega kirju. Ka nende lugemisel osutub margikorjajale tähtsaks eriti see, mis puutub margi otstarbesse. Eesti omab pääle kirjamargi veel tempelmargi ja õhupostmargi, kuna välismaal on pääle mainitute tuntud veel ajalehemargid, raudteemargid, ametlikud margid riigi- ja omavalitsusasutustele, juuremaksu, telegraafi margid ja teised. Kõik loeteldu on korjamisobjektiks margikogujale pääle tempelmargi, kui ta ei ole kasutamist leidnud postisaadetiste edasitoimetamiseks, aga leidub ka tempelmargikorjajaid, kuid vähe. Tollesse keelte labürinti peate iseseisvalt tungima — lehe ruum ei luba teid abistada. T.

Kirjamargil esinev nimi:	Meile tuntud	Latvi	Läti
Shqipenia ka Shqiptare	} Albania	Lietuva	Leedu
Belgique		ЦРНА ГОРА	Montenegro
БЪЛГАРИЯ	Belgia	Nederland	Holland
Danmark	Bulgaria	Norge	Norra
Deutsches Reich	Daani	Österreich	Austria
ΗΠΕΙΡΟΣ	Saksamaa	Poczta Polska	Poola
France ka Republ. Francaise	Epirus	Romania	Rumeenia
ΕΛΛΑΣ	} Prantsusmaa	РСФСР hiljem СССР	} Nõuk. Vene
Saorstat Eirean ka Eire		Kreeka	
SHS = Kraljevstvo Srba, Hrvata i Slovenaca	} Iiri	Helvetia	Rootsi
		СРБИЈА	Šveits
ΚΡΗΤΗ (Kreeka keeles) Kirid (Türgi keeles)	} Jugoslaavia	Espana	Serbia
		Magyar posta hiljem M. orszag	Hispaania
	} Kreeta	United state of America = USA	Ungari
			Põhja-Ameerika Ühendriigid

Eeri valmistab küünlajalgu.

Jõulud on kohe käega juba katsuda! Ainult mõned päevad — ja käes nad ongi.

Eeri ülesandeks on olnud juba paar aastat meeldiv toiming — jõulupuude ehtimine. Tänavu juba aegsasti otsis ta ehtematerjali kokku, et „invetuuri“ teha. Leidis, et korralikke küünlajalgu oli äärmiselt vähe.

Kauplustes maksis tosin traatküünlajalgu 20 senti. Kuid nüüd, enne jõule, mil kaupluste aknail nii palju vahvaid juturaamatuid ja toredaid mänguasju, oli Eeri kõva majandusmees. Kuulas kohe materjalide hindu järele, arutas ühe vana küünlajala lahiti, kaalus, arvestas ja tegi siis järgmise eelarve 10 küünlajala kohta:

traati 10-le à 50 sm	2 senti
kuldamine	2 „
20 männikäbi	0 „

Kokku 4 senti.

Tosin seega mitte üle 5 sendi.

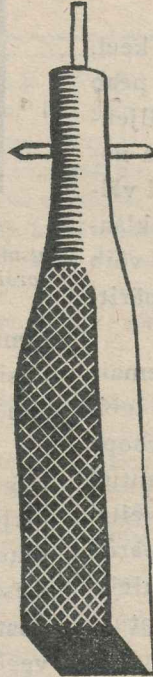
„Päris kasulik äri,“ mõtles Eeri. Läks siis isa juurde ja tegi ettepaneku küünlajalgade muretsemise monopol kodu anda tema kätte. Lubas isegi odavamalt muretseda.

Isa oli kõigea väga päri, välja arvatud ettepaneku viimase osaga. Ebaärimehelikult lubas maksta turuhinna. Tellis 30 tükki. Tädit sai Eeri veel lisakontingendi 20 küünlajala suurus.

Nüüd tõi Eeri rauakauplusest 150 gr 1 mm-list raudtraati (10-le läheb umbes 30 gr). Oli teine vaseläikeline, vist nõrgalt vasetatud. Kuldamiseks muretses rohukauplusest kuldpronksi ja pronkstinktuuri. Esimest ühe paki (vähem ei müüdü!) ja tinktuuri 20 gr. Talle pakuti ka hõ-

bepronksi, kuid Eeri eelistas kulda.

Siis asus Eeri „masin“ valmistama. Otsis tüki kõva puud ja voolis selle otsa ümmarguseks, veidi koonusekujuliseks, võttes aga läbimõõdu väiksema küünla läbimõõdust. Lõi ühe naela 1,5 sm kaugusele otsast risti läbi. Teise naela lõi püsti otsasse. Seega oli „masin“ valmis. Nägi välja selline:

Lõikas siis traadi 50 sm pikkusteks tükkideks, õgendas sirgeks ja painutas pooleks. Kokkupainutatud traadi kinnise otsa painutas tangidega veidi konksu, asetas konksu ristnaelale ja hakkas kerima traati ümber pulga. Tegi pulgale 3—4 keerdu. Paar keerdu tegi ka ümber otsanaela. Siis võttis peagu valmi küünlajala pulgalt. Väga

hõlpsasti tulid nad päält, kui ristnael oli edasi-tagasi-liikuv. Siis polnud vaja traati sugugi kiskuda, vaid tuli nael ainult lüüa teisele poole.

Kui kõik küünlajalad olid valmis, tegi Eeri jalutuskäigu männikusse. Korjas männikäbisid (noori) ja kodu pani need „jalgade“ otsa raskuseks. Naaskliga puuris augu käbist läbi, pistis sinna traadi, käänis selle otsa konksu ja tõmbas konksu käbi sisse. Nii jäi käbi kindlalt otsa.

Mõnele tegi Eeri savist kuulikesed raskuseks otsa. Siin tuli traat enne konksu käända ja siis savikuul otsa asetada.

Kui savikuulikesed olid kuivad, võis hakata kuldama. Eeri segas pronkstinktuuri ja kulda kaaluliselt suhtes 4:1. Seega tuli 20 gr tinktuuri kohta 5 gr kulda (pakk aga kaalub 15—20 gr; jäi palju üle!). Poolvedela segu kandis oma vana joonistuspintliga õhukese korrana käbidele ja savikuulikestele.

Savikuulikesed jäid veidi tuhmiks. Neid oleks võinud Eeri katta enne kuldamist piirituslakiga ja selle kuivamise järele kullata. Siis oleks parema läike saavutanud.

Suures kuldamistuhinas oli Eeri iseenda käed kullanud ka õige kirjuks. Vee ja seebiga küürides ei saavutanud Eeri nimetamisväärt tagajärgi. Petrooleum aga puhastas käed ruttu. Petrooleum ise kadus aga seebiga pesemisel. Ka pintsi puhastas Eeri selles.

Kulda jäi palju üle. Eeri aga ei tahtnud oma kapitali investeerida selle alla. Kaubale sai ta naabri-Üloga, kes oli väga huvitatud Eeri toiminguist, eriti kuldamisest. Ülo kaldas hulga kuusekäbisid, millistest sai nii toredaid jõulupuuehteid.

Kõige tulemus oli Eeril:

80 senti — 20 senti = 60 senti puhast.

Päris kenake lisa oma hoisusummale.

Vic. Ordlik.

DIAMEGHA.

„Äsja nägite,“ jätkab võlur, „meghamagnetismi mõju esemeile, mis olid sellega otsekoheses ühenduses. Kuid magnetism võib esineda veelgi tugevamal kujul. Mul on siin mõned harilikud kanamunad, olge hääd, valige neist mõni!“ — Nõnda ikka edasi seletades hõõrub võlur tugevasti pahemat kätt, õiedab siis parema käe ettepoole, pihupesa ületsi, ja asetab siis muna küliti pihupesale, vaat nii! Siis ta teeb pahema käega selle kohal liigutusi ja keerutusi, viies käe

vähehaaval ikka lähemale, ja vaadake — muna asetub nagu käsklusel pihupesale püsti. „Selkombel avaldub diamegha,“ lausub võlur ja käänab vaba pahema käe selja allapidi, mil muna jälle tasakesi laskub endisse asendisse. Võlur võib muna lõppeks katki lüüa näitamaks, et selle sees ei ole liiva ega elavhõbedat.

Seletus on jällegi lihtsamast lihtsam. Asetame millise muna tahes õiendatud pihule, nii et muna teravam ots satub veidi kesksõrme poolele, jämedam aga pihupesa pole. Seega ei satu siis muna mitte just keskele pihupesa. Küünarnuki võime toetada vastu rinnakorvi, kui soovime. Pahema käega tehes kaardusid ja keerdusid, kergitame kätt õige natuke ja hoopis märkamatu pihupesa ikka endiselt sirgel, ja muna asetub tasakesi raskustungi mõjul pihupesa õnarusse püsti. — See nõiatemp on kõige kergem, mis üldse olemas, aga kes järele katsub, teab, et see mõjub õige salapäraselt.

Õpilased! Teie läkitavad südamliku õnnesoovi jõufudeks ja uueks aastaks

<p>A/S A. Brandmann Tallinn</p>	<p>Õpetajate Leht Ilmub kord nädalas Tallinn</p>	<p>Koolitarvete ja kirjastus-ühing Töökool Tallinnas</p>		
<p>EEKS-MAJA TALLINN</p>		<p>A/S „ODOR“ Tallinnas</p>		
<p>ETK</p>		<p>Õpetajate kooperatiiv KOOLIVARA Tartus, Promenadi 2</p>		
<p>Ü/K. EESTI RAHVAPANK Tallinnas, S. Karja nr. 19 — Telefon 425-55</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%; vertical-align: top;"> <p>Toimetab kõiki pangaoperatsioone nii liikmetega kui ka võõrastega.</p> </td> <td style="width: 50%; vertical-align: top;"> <p>Ostab ja müüb välisraha ja igasuguseid kindlaprotsendilisi väärtpabereid</p> </td> </tr> </table> <p style="text-align: right;">JUHATUS</p>			<p>Toimetab kõiki pangaoperatsioone nii liikmetega kui ka võõrastega.</p>	<p>Ostab ja müüb välisraha ja igasuguseid kindlaprotsendilisi väärtpabereid</p>
<p>Toimetab kõiki pangaoperatsioone nii liikmetega kui ka võõrastega.</p>	<p>Ostab ja müüb välisraha ja igasuguseid kindlaprotsendilisi väärtpabereid</p>			

Koolid ja koolikooperatiivid!

Nõudke

Nõudke

A-S
A. BRANDMANNⁱ

Kakao — shokolaadi — kompveki tehase saadusi

Koolid! Lähenevate jõulupühade puhul, koolides korraldatavail jõulupuu õhtuil, tarvitage A-S. BRANDMANN'i tehase saadusi. Tehase saadused üle maa müügil igas suuremas koloniaal-maitseainete äris.

Tehas ja peakontor: Tallinn, V. Tartu mnt. 4/6

Osakonnad: Tartus, Ülikooli tän. 36; Rakveres, Turuplats 2

Iridium metall on mitu korda kallim kullast ja teda pannakse täitepea sulgede otstele.

„Iridinoid“ on metalli nimi, mis on välimuselt ja vastupidavuselt võrdne Iridiumile.

Seepärast võib ühe

„Iridinoid“

sulega kirjutada mitu kuud, ilma et tint teda rikuks.

„IRIDINOID“ annab 80% kokkuhoidu

„IRIDINOID“ valmistatakse 28 vormis. Tarvitatavamaid meil on:

- 777 EF Iridinoid, kõvad
- 888 EF Bona, keskmised
- 444 F Prima, pehmed
- 777 F Iridinoid, pehmed
- 606 EF Abel, harilikud
- 555 MB Pan, rondo
- 778, 779 täitesulepeadele

Pange tähele:

Igal sulel on peal märk „IRIDINOID“.

Saada kõigis kirjutusmaterjali kauplustes.

Vabr. esindaja: A. BERTELOV, Tallinn.

TÖÖLISTEAATER

TÖÖLISTEAATER.

Teisipäeval, 18. detsembril

4. korda

„MÄEKÜLA JEPPE“

L. Holbergi komöödia 5 pildis.

Laupäeval, 22. detsembril

10. korda

„TAGAHOOVIS“

Andres Särevi 5-pildiline dramatisering Oskar Lutsu samanimelise jutustuse järele.

Pühapäeval, 23. detsembril

5. korda

„MÄEKÜLA JEPPE“

L. Holbergi komöödia 5 pildis.

Algus kell 8 õhtul.

Pääsmete eelmüük igal tööpäeval kella 10—12 e. l. ja 5—7 p. l., etenduseõhtuil kella 5—7 õhtul.

K.k.ü. „Töökool“

TALLINN, ROOSIKRANTSI 3.

TÄIELIKUM
KOOLITARVETE LADU

TARTUS, Rüütli 5. „TEADUS“ TARTUS, Rüütli 5.

Raamatud ja kirjutustarbed.

TRÜKIKODA MÖELEHED.
valmistab igasugu trükitöid kiirelt ja odavalt. KIRJAMARGID korjajatele.

Lastevanemad!

Parim jõulukink oma lastele on:

osta küpsiseid ja jõulu piparkooke

ED. LOODUSE pagari- ja kondiitriarist, Tartus, Rüütli t. 22.

T. Nõmmits'a

Härrade ja daamide juuksetööstuse ateljee Cabinet de Beauté. Kestvad elektri- ja aurulokid. Rüütli 12; Tartus. Tel. 4-95 ja 1-19.

Sadulsepa- ja polstermööbli Joh. Busch tööstus, Tartus, Aleksandri 12

soovitab: reisitarbeid, aktimappe, naiste käekotte, rahataskuid, jõhv-, karva- ja mereheina madrafseid j. n. e., j. n. e.

„Õpilaslehe“ sõbrad ja kogu õppiv noorsugu! Pimedate „Töökool“ Tartus, Narva 85 Telefon 9-24.

Soovitab oma töökojas valmistatud harje, pürste, kookus jalamatte, korve j. n. e. Tarvitage ainult pimedate tööd, siis aitate täita oma kohustusi nende vastu.

Keda mälestame

23. **DETS.:** Meie haridus- ja koolitegelase, kauaaegse riigi haridusõuniku Fr. V. Mikkelsaar'e 48. ja poola luuletaja Adam Mickiewicz'i 136. sünnip.

24. **DETS.:** Eesti tähtsaima isamaa-lauliku Lydia Koidula 91. sünnipäev.

25. **DETS.:** Õp. ja haridustegelase, praeg. haridusõuniku Gustav Olik'u 65. sünnip., kirj. Jako b Mändmetsa 4. surmap.

26. **DETS.:** Lauluisa Fr. R. Kreutzwald'i 131., kirj. Juhani Kunder'i 82., luuletaja Karl Eduard Söödi 72. ja koolitegelase ning „E. Entsükl.“ toimetaja Johannes Käisi 49. sünnip.

27. **DETS.:** Uuema astron. põhjendaja, saksa matem. Johann Kepler'i 363 ja prantsuse keemiku, marutõve, arstim. vahendite leiutaja Lui Pasteur'i 110 sünnip.

29. **DETS.:** Luulet. Jaan Bergmanni 78., ingl. kirj. Rudyard Kiplingi 69. sünnip. ja akadeemik Ferd. Joh. Wiedemanni 47. surmap.

31. **DETS.:** Kirj. Fr. R. Fählmanni 136. ja ungari luuletaja Sandor Petöfi 112. sünnip., soome kirj. „Seitsme venna“ autori Aleksis Kivi 62. surmap.

2. **JAAN.:** Luuletaja Henrik Visnapuu 45 sünnip.

5. **JAAN.:** Ingl. teadlase Isaac Newton'i 291 sünnip.

Mõistatuste koostamise võistlus.

Sellega toimetuse kuulutab välja suure mõistatuste koostamise võistluse, järgmisil tingimusil ning viisil:

I VÕISTLUSALA: Sellesse liiki kuuluvad ristsõna ja ristsilbi-mõistatused. Normaalsuuruseks esimeste juures 10×10 ruutu ja teise liigi juures 6×6 ruutu. Arvestatakse vaid sõnade valikut, hääd seletust, mustade [tühjade] ruutude vähesust ja vigu.

II VÕISTLUSALA: Siia kuuluvad kõik mõistatusliigid, välja arvatud ristsõnad ja silbid. Hindamisel arvestatakse algupärasust, hääd seletust, huvitavat kombinatsiooni jne.

ÜLDTINGIMUSED: Võistlusest võivad osa võtta kõik „Õpilastele“ lugejad. Kõik võistluseks saadetud mõistatused jäävad lehe mõistatusnurga käsutusse ilma lisatingimusteta. Mõistatused olgu kirjutatud selgelt valgele paberile. Kirjutada ainult paberi ühele poolele ning lahendus erilehele. Samuti olgu iga erilehe teisel küljel võistleja nimi ning aadress. Võistlusülesannete ärasaatmise viimaseks tähtpäevaks on 10. jaan. 1935.

AUHINNAD: I võistlusalal: 1. auh. „Tuli ja rattad I ja II“, 2. auh.

Õnnelikud võitjad selgusid.

„Õpilastele“ preemlad jaotati.

Laupäeval, 15. detsembril, s. a. kella 17–19.30-ni toimus „Õpilastele“ toimetuse ruumes, Tartus, Promenadi 2, preemiate jagamine „Õpilastele“ aastatellijatele. Õpilaskonna esindajana olid jagamise juures H. Treffneri gümn. esindaja R. Siider, Tartu Komm. gümn. esindaja O. Rosenberg, Tartu l. XV algk. esindaja K. Tigane, toimetusest V. Lang ja talitusest A. Tonska ja A. Sagim. Preemiate saajate nimekirja võeti kõik „Õpilastele“ aastatellijad, kes kuni 10. detsembril oma tellimise olid ära annud talitusele või seda teinud samal päeval mõne postkontori või isiku kaudu.

Jagamisel langes esimene suurem preemia, uus nägus kohver-grammofon „Homocord“ — Nõva algkooli „Virmalistele“ ja foto-aparaat „Zeiss-

Ikon“ — Õie Helferile, Veriora jaama. Teiste suuremate preemiate saajateks osutusid: E. Krass, Lohusuu; V. Bauman, Tallinn; K. Tomberg, Kanaküla; E. Kotkas, Lagedi; H. Kull, Valga; A. Korka, Salatse; E. Posti, Riisipere; A. Lääts, Kuivastu; E. Kilk, Nõo jne.

Kokku jagati üle 150 preemia, mis juba esmaspäeval kõigile õnnelikele võitjatele tasuta koju kätte saadeti.

Preemiate jagamise ja saajate kohta koostati protokoll, millele kõik ülalnimetatud esindajad alla kirjutasid.

„Õpilastele“ soovib kõigile preemiate saajaile õnne ja loodab, et nii mõnelegi „Õpilastele“ sõbrale väärtuslike ja meeldivate preemiatega valmistanud tõsist jõulurõõmu.

J. Rebase „Siklisõit [3 eks.] ja 3. auhindadeks kolme krooni väärtuses juturaamatuid. II võistlusalal: 1. auh. Aleksis Kallitsa „Imelik mees Peterson“, 2. auh. Jaan Rebase „Siklisõit“ [3 eks.], 3. auhindadeks kolme krooni väärtuses juturaamatuid.

Päale nende auhindade rohke osavõtu puhul veel hulk ergutusauhindu.

Toimetusele saadetud:

Gustav Frenssen: **JEESUSE ELU**. Kirjastus „Rahvaraamat“ Tallinnas. 110 lk., piltidega, köites. Hind 85 s.

See on nii haarav, nii hingepõhjani vapustav teos, mitte seevõrra oma sisulise küljega, sest uusi tõsiasju Jeesuse elust tal ette tuua ei ole, vaid kirjanik võib päämiselt oma sooja ning hingestatunud sõnaga. Tema teoses on Jeesus „Kõige kaunim inimlaste seast“. Frensseni Jeesus jutlustab oma järelkäijatele:

„Kui inimene Jumalast eemal on, siis lasub elu niisuguse koormana ta õlgadel, et ta nõrkema peab. Aga kui ta nagu lapsuke Jumala põlvedel kii-gub, siis võib ta süütult ja julgelt kätta oma eluteed. Ja siis tuleb jumalariik.“

Ilusat lapseusku, puhast ja süütut usumeelt leiavad sest raamatust kõik kahtlejad ja usutaganejad, kes kirikust on eemale jäänud.

Noorsookirjandust.

Joh. Kunder: **EESTI MUINASJUTUD**. Hind 1 kr. 20 s., köites 2 kr. 70 s.

J. Jõgever: **EESTI MUINASJUTUD KOOLIDELE**. Hind 2 kr., k. 3 kr. 50 s.

Ansomardi: **JALGSEMAA KITSE-EIDE MUINASJUTUD**. 10 suure pildiga, neist 3. mitmevärvilist. Hind 1 kr. 50 s., k. 2 kr.

Richard Roht: **LAANEKOHUS**. Hind 1 kr., k. 2 kr. 50 s.

J. Parijõgi: **KÜLALISTE LEIB** ja teisi eesti muinasjutte. 80 originaal-puulõikega. Hind 1 kr. 75 s., k. 2 kr. 25 s.

Joel Lehtonen: **SOOME MUINASJUTTE**. Hind 2 kr. 25 s., k. 3 kr. 75 s.

Veikko Korhonen: **MESIKAPA JAANIÕÖ**. Hind 1 kr., k. 2 kr. 50 s.

A. Lydecken: **TÄHTEDE MAAILMAS**. Hind 90 s., k. 1 kr. 40 s.

Teuvo Pakkala: **LAPSED**. Kümme jutustust. 11 pildiga. Hind 1 kr. 50 s., k. 2 kr.

Rudyard Kipling: **DÜNGLIRAMAT**. Mowgli ja teisi jutte. Hind 1 kr. 75 s., k. 1 kr. 25 s.

W. Bonsels: **MESILANE MAAJA**. Jutustus. 17 illustratsiooni. Hind 1 kr. 20 s., k. 1 kr. 70 s.

Robert Reinick: **PILLIROO-SAAR**. Neli muinasjutte. 20 pilti. Hind 1 kr. 50 s., k. 2 kr.

F. Gansberg: **KUIDAS INIMESED VANASTI ELASID**. Jutustused noorsoole. 20 pildiga. Hind 1 kr. 25 s., k. 1 kr. 75 s.

Gustav Falke: **KOLM HEAD SÕPRA**. Jutustus. Hind 1 kr., k. 2 kr. 50 s.

J. Jaunsudrabinš: **VALGE RAAMAT**. Jutustused noortele. Hind 2 kr. 50 s., k. 4 kr.

Karl Skalbe: **PÕHJANEITSI**. Valik muinasjutte. Hind 2 kr., k. 2 kr. 50 s.

Mamin-Sibirjak: **KASUPOEG**. 6 juttu, 28 pilti, neist 6 värvides. Hind 1 kr. 80 s., k. 2 kr. 30 s.

KANGEKAELENE SIKK. 5 juttu, 25 pilti, neist 5 värvides. Hind 1 kr. 50 s., k. 2 kr.

EESTI KIRJANDUSE SELTSI KIRJASTUS.

35. RISTSÕNAD.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10			11					
12		13					14	
15					16	17		
	19		20					
21	22		23					
24		25						
26	27				28	29		
30			31	32				
33			34				35	36
			37			38		
39		40						

Ristread: 1. normima, 10. ork, varras, 11. kuupäev, 12. odakandja [sõdur], 14. prep. „sees“ inglise keeles, 15. loll, 16. keskkoh, 19. hüüdsõna, 20. jäätunud maa, muldjää, 21. lõunamaine puuvili, 24. kaks ühesug. konsonanti, 25. eriliiki ratsaväelane, 26. vilumus, osavus, 28. üks vanematest, 30. töö, 31. kääne sõn. „sokk“, 33. eeskujukirjanik, 35. sina, 37. maakogukond Soomes, Häme läänis, 40. Türgi või Hispaania raha, 39. noot.

Püstread: 1. noorsoo-organisatsioon Eestis, 2. vaimulike või rüütlite ühiskond, 3. trükitooteid, 4. ilmakaari, 6. mitte kerge, 7. „see, tema“ inglise keeles, 8. vanasti, 9. üldarmuandmine, armamine, 13. mahutavus, 17. kodanik, kusagil elaja, 20. kultuuriline mõiste, mis haarab mitmesuguseid antiikilma-ga seotud nähtusi, 22. mehe nimi, 23. mitte surm, 27. virk, nobe, 29. sinus, 32. teravikutaoline kaitsevahend taime-del, 34. toiduaine, 36. möla, 38. pääl[e], juures, ääres, sees, küljes, külge“, inglise keeles.

36. VÖTMEMÕISTATUS.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
	31	32	33	34	35	36			

Ruutudes: 1—17 isamaalaul, 18—26 linn Eestis, 27—36 O. Lutsu teos.

Võti: I. 27 3 12 15 11 31 16 37 — 36 34 2 21 13 37.

II. 2 28 38 30 4 — 31 9 37 24 1 33.
III. 3 4 5 31 15 9 17 — 6 15 32 24 22 11 31.

IV. 31 11 11 37 13 16 2 21 30 — 18 11 22 21 30 24 16 13 17.

Võtme seletused: I. 2 riigitegelast; II. Õpilastelehe talitusjuht — toimetaja; III Eesti kujur (eesnimega); IV. kirjastusi — trükikodasid.

Noorkotkas.

37. TÄHTMÕISTATUS.

AAAAAAEEIIJJKMNNNNNNNN
OOPSSSSTTTTTTAA.

Antud tähtedest koostada kolme Eesti riigivanema nimed ühes eesnimedega.

Noorkotkas.

38. JAH VÕI EI?

1) Diogenes on Nobeli auhinna laureaat? ... 2) Ants Laipmann lasti 1905. a. karistussalga poolt maha? ... 3) S. Morse oli sakslane? ... 4) Kinematograafi leiutas Edison, 1913. a.? ... 5) E. Peterson kirjutas „Laulud, päevaraamat ja kirjad“? ... 6) Berni konventsioon lõpetas ilmasõja vahe-rahuga? ... 7) Michelangelo kirjutas kuulsa romaani „Mona Lisa“? ... 8) Jüri Lossmann oli haridusminister? ... 9) Immanuel Kant oli filosoof? ...

39. LEIA TUNDMATU!

Kui võtta too tundmatu arv, korru-tada 2-ga, liita 50, jagada 2-ga, liita 5, jagada 2-ga ja siis liita 10, siis saame tolle tundmatu arvu uuesti. Kui suur ta on?

40. TÄHTMÕISTATUS.

1) . . . d 2) r 3) 4) 5) 6) r 7) 8) 9) r t 10) 11) n 12) 13)

Sõnade tähendused: 1) laevamees, 2) põllutöörst, 3) riik Euroopas, 4) linn Eestis, 5) koduloom, 6) laeva pära, 7) suvituskoht Eestis, 8) kooli kõrgem aste, 9) võitlusvahend, 10) ilmakaar, 11) kalliskivi, 12) kasu, 13) üks maitseist.

Iga puuduva tähe kohta märgib ülesandes punkt. Kui sõnad õieti arvatud ja antud järjekorras kohakuti asetatud, saame sõnade esitähist tuntud filmitähe nime, kes esineb filmis „Tema suurim edu.“

MÄRKUS: Film „Tema suurim edu“ jookseb aasta vahetusel kinos „Mo-

dern“ (Tallinn, Suur Tartu mnt. 4-a). Selle ülesande õieti lahendajate vahel jagatakse 3 priipäaset kinno „Modern“, mis kino juhatuse poolt lugejaile antud.

41. SÕNAMÕISTATUS.

Leopard
Hiir
Linavästrik
Flamingo
Jänes
Müger

Antud loomade nimesid liigutada vasakule või paremale nii, et nende kohakuti asuvatest tähtedest saaksime ülevallt alla lugedes ühe metslooma nimetuse.

Harry.

UUED AUHINNAD: Täna ülesannete õieti lahendajate vahel loositakse 5 toredat raamatut. Pääle selle eriauhind: 3 kinopiletit „Moderni“.

MÄRKUSI: Täna ülesannete lahendused saata toimetusele hiljemalt 6. jaanuariks. Kõigil lisada vastustele nimi, aadress ja vanus ning vastus küsimusele: mis teile meeldis käesolevas numbris kõige enam ja mis kõige vähem, ning miks?

LAHENDUSI.

25. Ristsõnad.

Ristread: 1. saar, 3. saks, 7. aar, 8. talueit, 13. maa, 14. Tiiu, 15. leib, 16. sa, 20. kook, 21. sai, 22. usin, 24. oo, 25. oksad, 27. aa, 28. omaabi, 30. ambuta, 32. laat, 33. rr, 35. vaas, 36. ajama, 38. igi, 39. ai, 40. pagan, 44. mis, 45. kana, 49. piip, 50. Uuli, 52. nii, 54. kapisuu, 55. soo, 56. Asta, 57. taim.

Püstread: 1. saag, 2. aas, 5. kas, 6. saan, 8. tikk, 9. ai, 10. Luts — Kirjamapp, 11. elu ja armastus, 12. Tiiu, 17. loomaaias, 18. kas, 19. aiatagune, 20. koolnud, 23. naasima, 25. ob, 26. dm, 29. aas, 34. ragin, 37. au, 42-a. alp, 43. maik, 45. kilu, 45-a. Aki, 46. Anna, 48. loom, 48-a. ais, 51. kk, 53. it, 55. sa.

26. Nimekaardimõistus.

Lena Jäit'i elukutse on näitleja.

ÕIETI LAHENDASID: V. Allast, E. Lepik, Noorkotkas, A. Kereman, Laanemees, Mürakaru, Lendur ja keegi nimetu.

AUHINNAD SAID: Mürakaru, A. Kereman, Lendur ja E. Lepik.

Tegev ja vastutav toimetaja: M. Nurmik. Toimetuse sekretär: A. Tonska. Talitusjuht: A. Sagim. Väljaandja: K. k/ü. „Töökool“. Tellimishind postiga: 1 kuu — 20 s., 2 kuud — 40 s., 3 kuud — 50 s., aastakäik 1 kr. Raamat-ajakiri „Laste Jututuba“ ühes „Õpilastelehega“ tellides maksab 3 kuud — 20 s., 6 kuud — 40 s., aastakäik (12 raam.) 75 s. — Kuulutuste hinnad: Kuulutusküljel — 5 s. mm., lehe ees — 10 s. mm., tekstis — 12 s. mm., teksti kirjaga 15 s. mm. — E. K. Ü. „Postimehe“ trükk, Tartu 1934.